

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

1121 Budapest, Költő u. 21.
e-mail: mme@mme.hu
telefon: 06 1 275 6247

Hazánk madárvédelmét támogathatja
adományával és adójának 1%-ával!
Bankszámlaszámunk: 11712004-20011215
Adószámunk: 19001243-2-43

mme.hu

facebook

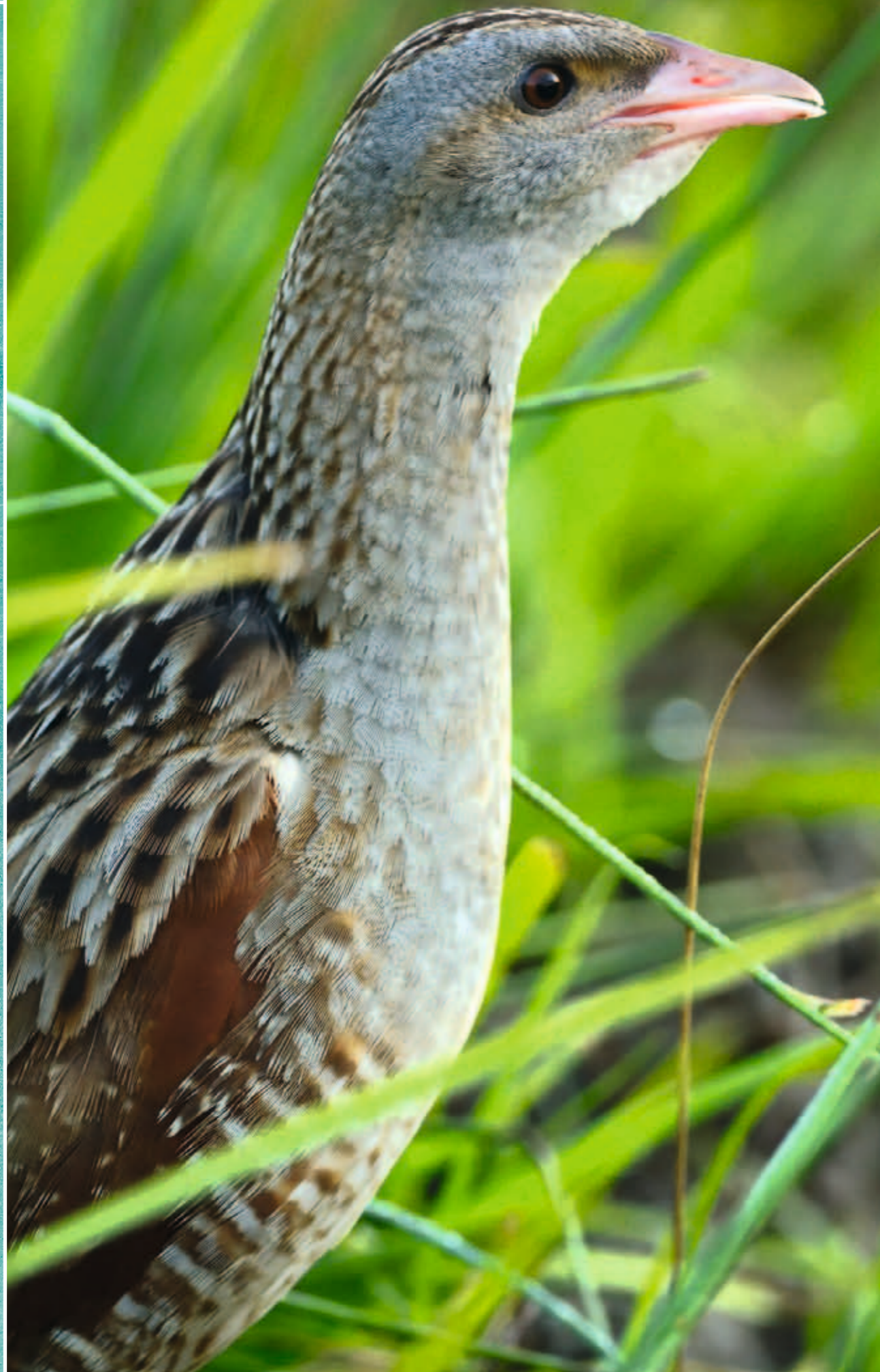
YouTube

Illusztrációk: Kókay Szabolcs

Fotók: Máté Bence, Palatitz Péter, Tihanyi Gábor,
Bagyura János, Balázs István, Orbán Zoltán,
Horváth Márton, Kovács András, Sütő Péter,
Tokody Béla, Szitta Tamás, Horváth Tibor

Kiadványszerkesztés: Kiss Maja, Köménymag

KEDVES TAGTÁRSUNK! TISZTELT TERMÉSZETVÉDŐ!

A haris éve sem múlt el események nélkül sem a természetvédelemben, sem egyesületünk háza tájékán. Továbbra is jelentős sikereket értünk el fajvédelmi programjainkban, kiemelten a kerecsensólyom, a kék vércse, a szalakóta és a parlagi sas védelmében. Az illegális madármérgezések elleni programunk sikeresen zárult, a munkának azonban nincs vége, mivel rögtön egy új programot is indítottunk nemzetközi együttműködésben cseh, szlovák, osztrák és szerb partnereinkkel építve az előző program során gyűjtött tapasztalatainkra. A Svájci Alap által támogatott programjaink is sikeresen zárultak, hozzájárulva a Natura 2000 területekről alkotott ismereteink növeléséhez, kezelésük fejlesztéséhez és a területek, a rajtuk előforduló fajok és élőhelyek jobb társadalmi megismertetéséhez. Ismeretterjesztő munkánk jelentős, új eszközökkel bővült. Létrehoztuk honlapunkon a Magyarország madarai, Magyarország kételtűi és hüllői és a Natura 2000 területek oldalakat, amelyek egyedülálló tudástárként állnak a nagyközönség szolgálatában.

Nemzetközi szervezetünk, a BirdLife International partnereinkkel együtt arra kérte az európai polgárokat, hogy szólaljanak fel az Európai Unió természetvédelmi jogszabályainak – a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelvek – védelmében, és arra szólítsák fel az EU-t és a tagországokat, hogy e szabályok átírogatása helyett koncentráljanak azok jobb végrehajtására. Egyesületünk is teljes erőbedobással állt ki az ügy mellett. Köszönhetően a széles körű összefogásnak a felhívásra Európában több mint 500 ezren reagáltak, ezzel minden korábbi uniós társadalmi konzultációnál jelentősebb állampolgári visszhangot kapott a téma. Ennek és természetesen folyamatos szakpolitikai munkánknak köszönhetően is az Európai Bizottság végül az általunk is képviselt irány mellett tette le a voksát és határozta meg a következő időszak feladatait.

Mínezen eredmények nem lettek volna lehetségesek Önök nélkül.

Egyesületünk májusban új elnökséget választott, ami nagy lendülettel állt munkához, hogy a következő 5 éves időszak stratégiáját megtervezze. A kezdeti viták során kikristályosodott, hogy a következő időszak meghatározó témája az Emberek lesznek. Ahogy a természet- és madárvédelem fő kérdései is az emberekhez, az emberi tevékenység hatásaihoz kapcsolódnak, azok megoldása sem képzelhető el az emberek nélkül. Ez nem újdonság, nyilvánvalóan ezt eddig is tudtuk és eddig is ennek megfelelően cselekedtünk. Azonban azt gondoljuk, hogy ez nem volt elég, a kihívások is egyre növekednek, és nekünk is új szintre kell lépniünk. Többet kell együtt dolgoznunk emberekkel, többet kell tennünk az oktatásban, a társadalmi ismeretterjesztésben, az öntevékenység elősegítésében és minden olyan területen, ahol csak együtt érhetünk el érdemi eredményeket. Új stratégiánk megvalósításához számítunk az Önök kiemelt segítségére még több embertársunk meggyőzésével kapcsolatosan, mivel csak úgy teremthetünk meg egy madárdal, élhető jövőt harmóniában a természettel, ha együtt teszünk érte.

Bajor Zoltán
elnök

Halmos Gergő
igazgató

TAGSÁG ÉS ORSZÁGOS HELYI CSOPORTHÁLÓZAT

Az egyesület számára kiemelten fontos, hogy tevékenységünk minél szélesebb körű figyelmet kapjon. Éppen ezért a társadalmi támogatottság legfőbb értékünk és munkánk alapja. Küldetésünket, a természetvédelmi és a társadalmi szintű szemléletformáló és partnerségi feladatok ellátását jelenleg 31 helyi csoportunk segíti, miközben egy további csoport a külföldi tagjainkat tömöríti. Ezek a helyi szervezetek teszik lehetővé, hogy az ország egész területén képviseljük mind a szervezetet, mind a természetvédelem és a környezeti nevelés ügyét.

A helyi csoportok az adott térségben élő tagjaink tevékenységét koordinálják. Lakcíme alapján minden új egyesületi tag – hacsak nincs ettől eltérő kérése – a területileg illetékes helyi csoportunk tagjává válik. A belépés után a helyi csoport is felveszi a kapcsolatot az új tagtársunkkal, és rendszeres elektronikus levelekben, esetenként havi hírlevelekben tájékoztatja a csoport eseményeiről, kirándulásairól, természetvédelmi akcióiról, melyekbe a tagok így be tudnak kapcsolódni.

Az MME központi iroda természetvédelmi és környezeti nevelési szakmai anyagokkal, pénzügyi és adminisztrációs háttérrel, illetve a tagdíjakból, adományokból és pályázati forrásokból befolyó összegekkel segíti a helyi csoportok működését. Helyi csoportjaink pedig évente több tízezer önkéntes munkórát végeznek természetvédelmi és környezeti nevelési tevékenységet.

Az 1974. január 6-i megalakulás és a 2016. december 31. közötti időszakban 36 663-an léptek be szervezetünkbe. 2016. év végi nyilvántartásunk szerint a fizetőtag-létszámunk 5220 fő, melyből 435-en új belépők és 4785-en a tagságukat megújítók. Taglétszámunk a családi tagokkal együtt 8455 főt számlált.

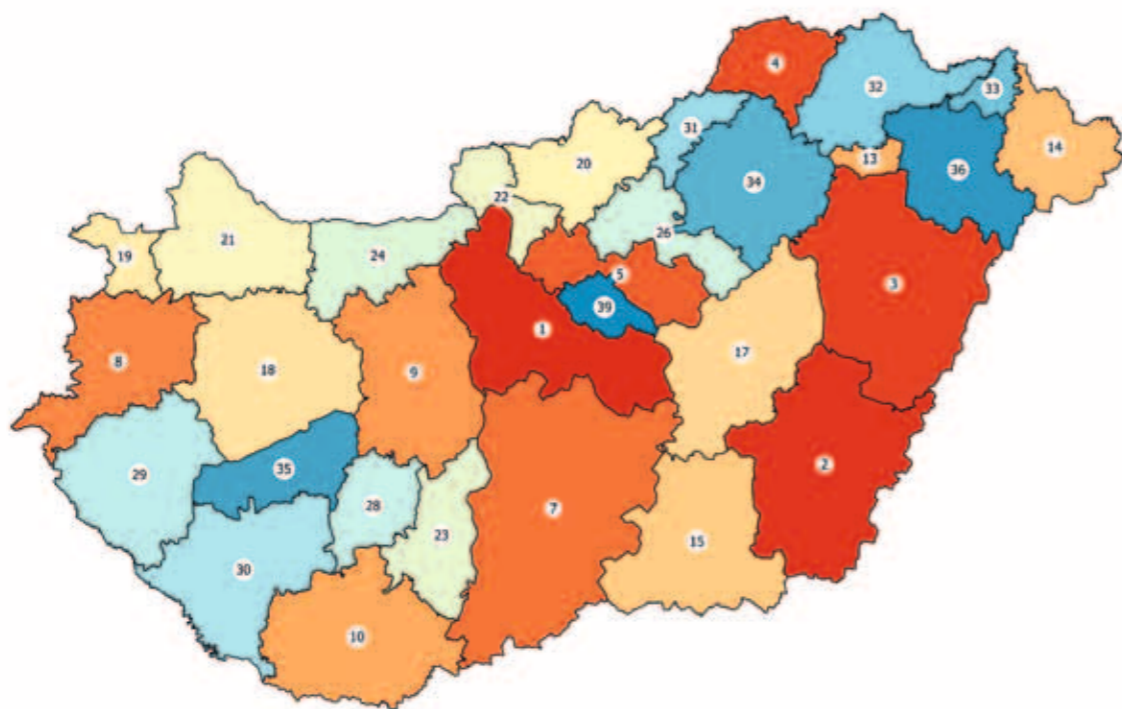

SZAKPOLITIKA, NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

A 2016-os év során a legfontosabb szakpolitikai kihívást a Natura 2000 területek jogi alapját adó uniós természetvédelmi irányelvek alkalmassági felülvizsgálata jelentette. A Nature Alert – Állj ki a természetért kampány keretében példátlan hazai és nemzetközi civil összefogással, tagjaink és támogatóink hathatós segítségével sikerült megvédeni az irányelveket, egyben megerősíteni az európai döntéshozókat abban, hogy a természeti sokféleség drámai csökkenésének megállításához a jelenleginél nagyságrendekkel hatékonyabban működtetett és finanszírozott természetvédelmi rendszerre van szükség. Rendkívül nagy hangsúlyt fektettünk a mezőgazdasági élőhelyekkel kapcsolatos szakmai, szakpolitikai tevékenységeinkre is, továbbá a földhasználókkal való minél szorosabb kapcsolattartásra, együttműködésre. 2016-tól három új MTÉT-en (magas természeti értékű területen) vehetők igénybe speciális természetvédelmi célú agrárkifizetések. A három területből kettő (Tiszavölgy-sík, Jászság) részben az MME munkája nyomán jöhetett létre. Az MTÉT-területekkel kapcsolatos sajnálatos támogatási döntések miatt a program nem terjedhetett ki a korábban elért területnagyságra, melyet a döntéshozóknak jeleztünk is. Reményeink szerint rövidesen ismét lehetővé válik a gazdálkodók csatlakozása a programhoz, ezzel növelve a madárbarát gazdálkodással kezelt területek kiterjedését.

HELYI CSOPORTOK BEMUTATÁSA

CSOPORT	TAG- LÉTSZÁM	CSALÁDI TAGOKKAL	ÖNKÉN- TES	TEVÉKENYSÉGEK
1. Budapesti	1822	2720	165	
2. Békés megyei	107	160	14	
3. Hajdú-Bihar megyei	161	235	30	
4. Gömör-Tornai	20	43	50	
5. Gödöllői	114	205	49	
7. Bács-Kiskun megyei	183	289	25	
8. Vas megyei	109	169	25	
9. Fejér megyei	224	387	50	
10. Baranya megyei	397	727	135	
13. Tiszavasvári	21	32	8	
14. Szatmár-Beregi	25	40	16	
15. Csongrád megyei	187	314	70	
17. Jász-Nagykun-Szolnoki	146	206	10	

CSOPORT	TAG- LÉTSZÁM	CSALÁDI TAGOKKAL	ÖNKÉN- TES	TEVÉKENYSÉGEK
18. Veszprém megyei	172	270	80	
19. Soproni	50	91	10	
20. Nógrád megyei	88	152	26	
21. Kiszalföldi	123	238	31	
22. Börzsönyi	186	338	93	
23. Szekszárdi	91	126	30	
24. Komárom-E megyei	149	252	110	
26. Heves megyei	77	115	15	
28. Dombóvári	81	138	54	
29. Zala megyei	118	186	91	
30. Kaposvári	59	104	29	
31. Észak-Borsodi	18	20	8	
32. Zempléni	56	91	16	
33. Tiszaözi	29	47	7	
34. Bükk	159	284	55	
35. Dél-Balaton	67	94	17	
36. Nyíregyházi	57	94	75	
39. Tápió-vidéki	117	260	55	
Összesen	5220	8455	1449	

Szerepvállalás környezeti nevelésben

Gyerek- illetve gyűrűzőtáborok szervezése

Odú kihelyezése, karbantartása, felügyelete

Madárgyűrűzés, madárgyűrűzési bemutatók és madárgyűrűző táborok tartása

Élőhelyek felügyelete, karbantartása, felújítása

Sérült madarak mentése

Békamentés

Szemétszedés, takarítás

Aktív részvétel fajvédelmi munkálatokban

Minden helyi csoport részt vesz országos és helyi érdeklődésre számot tartó események szervezésében.

A csoportok fő tevékenységét sötét piktogramokkal jelöltük.

SZAKOSZTÁLYOK

Tagjaink bekapcsolódhatnak olyan autonóm működésű szakmai szervezeteink, szakosztályaink, munkacsoportjaink gyakorlati munkájába is, mint amilyen a környezeti nevelés, madárgyűjtés vagy az MME Monitoring Központ által szervezett felmérések.

RAGADOZÓMADÁR-VÉDELMI SZAKOSZTÁLY

Az egyes régiók képviselőiből álló 12 fős választott vezetőség, és a hozzávetőlegesen 300 tag feladata a különböző ragadozómadár-védelmi programok megvalósítása és a ritka fajokkal kapcsolatos monitoringtevékenységek ellátása. Programjaink szervezésénél folyamatosan együttműködünk az állami természetvédelemmel és a Magyar Ragadozómadár-védelmi Tanácsba tömörült valamennyi társszervezettel. Nemzetközi szempontból is kiemelt jelentőségű a parlagisas-, a kerecsensólyom- és a kékvércse-védelmi programunk, amelyeket jelenleg is európai uniós támogatású projektek keretében valósítunk meg.

2016-ban összesen 18 ragadozómadár- és bagolyfaj, valamint a fekete gólyák állományának felméréseivel kapcsolatos kutatásokat végeztünk a nemzeti park-igazgatóságokkal együttműködésben. Így a tárgyévben 66 barna kánya, 7 vörös kánya, 283 rétisas, 31 hamvas rétihéja, 26 kígyászölyv, 55 héja, 33 békászó sas, 204 parlagi sas, 1127 kék vércse, 155 kerecsensólyom, 50 vándorsólyom és 76 uhu territóriumából sikerült költési adatokat gyűjteni. A ragadozó madarakra az egyik legnagyobb veszélyt az elektromos vezetékek jelentik, amik tartóoszlopain még napjainkban is évente több tízezer madár pusztul el. Az Akadálymentes Égbolt Megállapodás Koordinációs Bizottságával közreműködve közösen tevékenykedünk az áramütéses madárpusztulás felszámolása érdekében.

A szakosztály tél végi rendezvénye az úgynevezett Sólyomcsalagató Konferencia, ami 11. alkalommal került megrendezésre.

EMLŐSVÉDELMI SZAKOSZTÁLY

2016-ban tevékenységünk központjában az „Év emlőse: a denevér” programsorozat állt, melynek keretében több ismeretterjesztő cikket készítettünk, rádióriportot adtunk, illetve népszerűsítő előadásokat és gyerekfoglalkozásokat tartottunk a denevérekről. Sikeresen lezártuk a fokozottan védett kereknyergű patkósdenevérek áttelepítési programját a Gerecsében, a kipusztulás szélére került ottani állomány megerősítése érdekében. A kilenc éve zajló program során összesen 177 példányt telepítettünk át, 2016-ban az állatok szaporodását is egyértelműen sikerült bizonyítani.

A X. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia műhelytalálkozója kiemelt szakmai rendezvénye volt a hazai emlőskutatóknak, melynek aktuális témája a hazai emlőskutatás és annak szerepe a természetvédelemben volt. A konferencia, ezen belül különösen a denevérvédelmi workshop szervezésében és lebonyolításában központi szerepet vállalt szakosztályunk.

A délvideki földikutya bajai populációjának 2013 májusában történt megtalálása az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb jelentőségű felfedezése volt a hazai természetvédelem számára. Ez az állomány 200-250 egyedével a faj legnagyobb ismert populációja, melyet 2016 során sikerült felvetetni a Bajai Települési Értéktárba, a Bács-Kiskun Megyei Értéktárba, majd maga az élőhely is ideiglenes védetség alá került. A szakosztály tagjai szakértői háttéranyagokkal, ezen kívül a tárgyalásokon segítettek a védetség folyamatát.

A RAPTORSPREYLIFE projekt kisemlősökkel kapcsolatos szórólapjait és plakátjait szintén a szakosztály tagjai lektorálták.

KÉTÉLTŰ- ÉS HÜLLŐVÉDELMI SZAKOSZTÁLY

Az MME Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztálya céljai között szerepel a Magyarországon honos kétéltűek és hüllők állományainak megóvása, lehetőség szerint növelése, amit védelmi és kutatási programok kidolgozásával és gyakorlati megvalósításával kívánunk elérni. Egyik legfontosabb tevékenységünk a haragossikló-védelmi program. 2015-től kezdődően a Földművelésügyi Minisztérium (FM) felkérésére összesítettük a haragossikló-észleléseket és élőhelyfelméréseket, valamint az adatgyűjtést kiterjesztettük az össze hazai populációra. 2016-ra megbízást kaptunk a Földművelésügyi Minisztériumtól a haragossikló-példányok rádióadóval történő nyomon követésére. Öt megjelölt példányt kísértünk figyelemmel Vöröskő várán majdnem a teljes szezonban. 2016-ban a felmérésekben 4 projektfelelős és további 41 önkéntes vett részt. A projekthez jelentős elvi és gyakorlati támogatást kaptunk a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságtól és a Duna-Dráva Nemzeti Parktól, valamint a Jane Goodall Intézettől. A pannonyík-védelmi program keretében a Herptérkép felületére jó minőségű fotóval illusztrált, új észlelést töltöttek fel a Zempléni-hegységből, Füžértől a szlovák határ irányában (37.023. számú adatpont), illetve a Börzsöny nyugati részéről, így a pannonyík ismert magyarországi előfordulási helyei ismét gyarapodtak. Keresztesvipera-védelmi programunk kapcsán folytatódott a 2015-ben elkezdődött hazai állományok felmérése. A már korábban a honlapra feltöltött adatokkal együtt összesen 117 észlelési adatot sikerült így összegyűjtenünk. Folytatódott az idegenhonos teknősök eltávolítása Budapest élővizeiből (Naplás-tó: 16 példány, Feneketlen-tó: 52 példány).

Az Országos Kétéltű- és Hüllőtérképezés programunk 2016-ban is eredményes évet zárt; az önkéntesek összesen 5347 új feltöltést küldtek be a honlapra, így a működés első 6 évében már 34 182 előfordulási adat (20 130 kétéltű és 14 052 hüllő) gyűlt össze a hazai herpetofaunáról.

Környezeti nevelés terén is sikereket értünk el. Megszervezésre került a II. Herpetológiai Tábor, valamint az év hüllője, a kockás sikló kapcsán rajzpályázatot hirdettünk, számos előadást, terepi foglalkozást, túrát tartottunk.

Idegenhonos teknősök befogása a Feneketlen-tóból.

FAJVÉDELMI PROGRAMOK

PARLAGISAS-VÉDELMI ÉS MÉRGEZÉSELLENES PROGRAM

A parlagi sas világszerte veszélyeztetett madárfaj, amely európai uniós állományának kétharmada hazánkban fészkel, így a hazai természetvédelem egyik „zászlóshajójának” tekinthető. 2012 és 2016 között zajlott a Helicon LIFE elnevezésű parlagisas-védelmi projekt az Európai Unió támogatásával. 2016-ban az előző projekt kiterjesztéseként, az MME vezetésével, megkezdődött a PannonEagle LIFE projekt, melyben öt ország (Magyarország, Ausztria, Csehország, Szlovákia és Szerbia) együttműködő partnerei közösen lépnek fel a sasokat veszélyeztető tényezők, azon belül is elsősorban az illegális mérgezések ellen.

A faj magyarországi fészkelő állományát 2016-ban megközelítőleg 210 párba becsültük, amely szám egy több évtizedes lassú növekedés eredménye, hiszen a 80-as években a kipusztulás szélén állt a faj hazánkban.

A nemzeti-park-igazgatóságok természetvédelmi őrszolgálatával együttműködésben összesen 208 territóriumban figyeltünk meg párban madarakat és 204 költőpár aktív fészket sikerült felderíteni. A 188 költésbe kezdő párból 149 (79%-uk) tudott sikeresen fiókat repíteni. Összesen 268 fióka repült ki, amelyek közül 192 példányt (72%-ukat) egyedi jelölőgyűrűvel láttunk el. A 2016-ban megfigyelt kirepülési siker (1,4 fióka/költőpár) valamelyest a sokéves átlag felett volt.

2016-ban hét alkalommal került kézre balesetet szenvedett kifejtett parlagi sas Magyarországon.

Egy esetben a tetem állapota miatt nem lehetett egyértelműen megállapítani a pusztulás okát. Egy példány feltételezhetően mérgezés áldozata lett, de állatorvosi beavatkozás után szabadon lehetett engedni. Egy példány feltehetően vezetékkel ütközött, és kezelés céljából a Sasközpontba került. Egy-egy példány vonat, illetve gépjármű általi gázolás, két példány pedig áramütés miatt pusztult el.

Oszták támogatással a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben öt parlagisas-fiókat láttunk el műholdas jeladóval, valamint folytattuk a korábbi években hazánkban megjelölt és még életben levő 15 példány követését. A fészkek ellenőrzésekor 127 territóriumról mintegy 660 vedlett parlagisas-tollat gyűjtöttünk, amelyek közül 208 minta genetikai vizsgálatával 145 költő példányt (117 tojót és 28 hím) sikerült egyedileg azonosítani. Három veszélyeztetett parlagisas-fészket őriztettünk 90 önkéntes segítségével. A téli hónapokban egy parlagisas-etetőhelyet üzemeltettünk a Jászságban, amit a több tízezer érdeklődő online közvetítés segítségével követhetett. Kihelyeztük a projektben legyártott 100 darab műfészkek utolsó darabjait is a parlagi sasok számára.

Falco nevű német juhász kutyánk segítségével folytattuk a méreg- és tetemkereső kutyás egységünk munkáját, ami 197 keresés során 75 bűncselekménnyel kapcsolatos bizonyíték felderítésével segítette a nyomozó szervek munkáját.

Több mint 20 szakmai és ismeretterjesztő fórumon tartottunk előadást a sasvédelmi tevékenységünkről a nagyközönségnek és szakmai csoportoknak egyaránt. Folytattuk a jászberényi Sasközpont működtetését, amely során mintegy 1500 látogató szakvezetését oldottuk meg, nyáron pedig tábor jelleggel gyerekek környezeti nevelését valósítottuk meg.

A Helicon LIFE projekt kapcsán a partnereinkkel közösen elkészítettünk 6 további rövidfilmet, egy 50 perces projektzáró filmet és egy 20 perces fikciós természetfilmet a projekt eredményeiről.

További információk: www.parlagisas.hu

KERECSENSÓLYOM-VÉDELMI PROGRAM

A kerecsensólyom (*Falco cherrug*) védelmét célzó tevékenységeink – különböző programok keretében – 2016-ban is folytatódtak. E programok közül a legjelentősebb a Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatóság által koordinált A kerecsensólyom és a parlagi sas táplálékbázisának megőrzése a Kárpát-medencében című LIFE+ projekt (LIFE13 NAT/HU/000183) volt. Kora tavasszal, az elmúlt évekhez hasonlóan, a programban részt vevő kollégákkal közösen ellenőriztük az ismert kerecsensólyom-revireket. Országosan 155 fészket fogláló párt sikerült felderíteni. 36 pár költése meghiúsult. Sikeresen 119 pár költött, és összesen 349 fióka repült ki, amelyek közül 149 példányt meggyűrűztünk. Az országos állományt 155–200 párba becsüljük.

Az előző LIFE program keretében Romániában, a Partium térségében kerecsensólymok számára alkalmas élőhelyeken számos mesterséges fészket került kihelyezésre. Ebben az időszakban összesen egy költőpárt ismertek. 2016-ban valószínűleg a Magyarországról kirepült példányok terjeszkedésének hatására 14 fészket fogláló párt figyeltünk meg, amelyek közül 11 pár költése sikeres volt; 28 fiatal példány repült ki.

A projekt keretében, Pest megyében, egy nagyfeszültségű vezeték tartóoszlopára egy műfészkekben költő kerecsensólyompárhoz helyeztünk ki a MAVIR egy webkamerát, amin keresztül az érdeklődők ismét figyelemmel kísérhették a kerecsensólymok életét.

Sajnos a hím kerecsensólyom tavasszal nem tért vissza a fészkehez, valószínűleg elpusztult. Egy közelben költő másik pár hím példánya időnként megjelent, ami után nem sokkal a tojó egy tojást tojt, de nem állt párba a hímekkel. Mivel a kerecsen a meghiúsult költés miatt ritkán volt a fészkenél, egy vörösvércse-pár (*Falco tinnunculus*) is elfoglalta a fészket, de a tojásokon nem tudtak kotlani a visszavisszatérő kerecsen zavarása miatt, ezért elhagyták azt. Ezután a szokott időben megérkezett a kabasólyompár (*Falco subbuteo*) és a többi tojás mellé leköltöttek. Sikeres volt a költésük, egy fióka kirepült. Később többször ellenőriztük a fészket és megfigyeltük, hogy a tojó kerecsensólyom együtt vadászott egy új hímekkel, ami biztos jele annak, hogy összeszokott a két madár, és tavasszal valószínűleg sikeresen fognak költeni.

Kerecsensólyom-fészkekhez a fiókanevelés időszakában (április vége–június eleje) a zsákmányállatok meghatározása érdekében összesen 18 vadmegfigyelő kamerát helyeztünk ki az ország különböző részein. Az adatok feldolgozása folyamatban van.

2016-ban Magyarországon 6 öreg, Romániában 2 fiatal példány kerecsensólyomra tettünk műholdas nyomkövetőt. A jelölés célja a madarak területhasználatának, és a fiatalok esetében a kóborlási útjainak felderítése volt. Az öreg madarak közül, sajnos, az egyik madár áramütést szenvedett Szlovákiában és elpusztult. A tetemet a Pannon Eagle LIFE programban alkalmazott Falco nevű kutya segítségével találtuk meg. A többi madár a jelölés óta a revírben maradt, egy tojó madár kivételével, aki Dél-Németországban töltötte a nyár egy részét. Sajnos, mindkét, Romániában jelölt fiatal madár elpusztult nem sokkal a kirepülésük után. A pusztulások pontos okát nem sikerült megállapítani, de az egyik madárnál felmerült a fejlődési rendellenesség gyanúja.

További részletek a programról a www.sakerlife3.mme.hu oldalon olvashatók.

KÉKVÉRCSE-VÉDELMI PROGRAM

2016-ban a sikeres fészkek arányát tekintve átlagos évet élt meg a fészkelő állomány, bár a kirepülési siker átlag alatti maradt. Az országos kékvércse-állományt 1200-1300 párra becsültük. Országosan 922 kék vércsét, 844 fiókat, 19 fiatal madarat (őszi gyülekezőkön) és 59 kifejlett madarat gyűrűztek meg ornitológiai gyűrűvel és egyedi színes gyűrűs kombinációval. Ebből a futó LIFE projekt mintaterületein 323 (241: Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság + 82: Bükk Nemzeti Park Igazgatóság) kirepülés előtt álló fióka, 19 őszi gyülekezőn fogott fiatal és 28 kifejlett kék vércse (Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság) kapott színes gyűrűt. Tovább erősödött a Fejér megyei Sárvíz völgyében kialakult telep, 2016-ban 7 fészket foglaló párra emelkedett a kék vércsék száma. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai a kis műfészkelepen 18 fiókat jelöltek meg. A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság működési területén is kirepült 4 fióka. Az utóbbi években itt, a nyugati határszélen már hullámzóan, nem minden évben sikerül fészkelő párokat detektálnunk.

A gyülekezőkön 2016. szeptember 7-én összesen 6680 példány kék vércsét számoltunk össze, de az ezt követő hetekben is hasonlóan sok vércse tartózkodott még régióinkban.

A két Romániában befogott, 2015-ben jelölt tojó, Kira és Marina jóvoltából, Ubult követve, kirajzolódott további két kifejlett kék vércse egész éves vándorútja. A Ringló nevet kapott másodéves tojót szeptember 22-én az újonnan talált, 5000-es gyülekezőn sikerült befogni, és nem sokkal ezután, október 4-én indult neki a hosszú útnak. A jeladós madarak mozgása folyamatosan követhető a www.satellitetracking.eu oldalon.

A területkezelési akciók a két partnerként együttműködő nemzeti park területén a tervek szerint zajlottak; a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság a projekt immár hagyományos éves nyitórendezvénye, a Szent György-napi kihajtási ünnep keretében kezdte meg a legeltetési szezont. A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság területén a kisparcellás gazdálkodás és annak vizsgálata egyaránt folytatódott. A program szakmai/népszerűsítő rendezvényei a 2016. szeptember 17-én 17. alkalommal megrendezett Fehértó napja keretében, a november végén szervezett Tatai Vadlúd Sokadalom, valamint a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság felsőtárkányi erdei iskolájában december 8-án szervezett találkozói-
val zárultak a fajvédelmi tevékenységek bemutatásával.

További információk a projektről és a fajvédelmi programról: www.falcoproject.eu

SZALAKÓTAVÉDELMI PROGRAM

Az MME önkéntesei és a nemzeti parkok szalakótavédelmi munkába bekapcsolódó természetvédelmi őrői összesen több mint 2000 mesterséges fészket ellenőriztek a 2016-os év folyamán.

Az országos fészkelő állomány a fogyatkozó természetes odúkban található párokkal együtt körülbelül 1500–1600 párra tehető, ami határozott és folyamatos emelkedést mutat a fajvédelmi projektnek köszönhetően.

A 2014 szeptemberében indult a Szalakótavédelem a Kárpát-medencében (LIFE13/NAT/HU/000081) elnevezésű LIFE+ projekt keretében műholdas jeladóval 2015-ben jelölt szalakótáink közül Pétör nevű madarunk visszatért költetni és az előző évi odújában állt párba ismét Székkutas határában.

A www.rollerproject.eu weboldalon keresztül folyamatosan tájékoztattuk az érdeklődőket a pályázat akcióinak előrehaladásáról, egyéb eseményekről, érdekességekről. Költési időszakban egy webkamerarendszer segítségével mindenki betekinthezett egy szalakótacsatlád életébe.

A program során 2016-ban összesen 2167 szalakótát gyűrűztek meg önkénteseink és a projektalkalmazottak, ebből 559 madárra került színes jelölőgyűrű.

Egy, 2014-ben jelölt szalakótánkat Kongóban, a Kongó folyó völgyében fogták vissza, ami a faj első megkerülése Közép-Afrikából.

Újabb négy szalakótára került műholdas jeladó, így e madarak vonulását, telelését mindenki követheti a www.jeladosmadarak.mme.hu weboldalon.

Augusztus elejétől október közepéig természetvédelmi őrkkel és önkéntesekkel együtt a projektterületek jelentős részén végeztük el a középvezetékű oszlopok felmérését, amely során közel 5000 oszlop felmérése történt meg.

Elindult a Szalakótás gazda programunk, amely során 77 gazdálkodóval kötöttünk szerződést, ami magában foglalja a faültetéseket, szalakótaodúkat és T-fák kihelyezését.

További információk: www.rollerproject.eu

FEHÉRGÓLYA-VÉDELMI PROGRAM

A gólya roadshow rendezvény keretében 125 településen több mint 3700 látogató előtt összesen 990 gólyafiókát gyűrtünk meg 2016-ban. A szlovákiai madártani egyesülettel (SOS) közösen megvalósított „Madárvédelem Kutatás és Határok Nélkül” projekt keretében több gólyát jelöltünk meg az elmúlt évek során. A GSM-GPS jeladókkal megjelölt fehér gólyák közül 2016-ban 17 szolgáltatott adatot, amiket a <http://satellitetracking.eu> oldalon publikáltunk. Egyikük, a Veca nevű tojó tavaszi vonulását a <http://eszakigolyahir.hu> oldalon egészen a hazaérkezésig közvetítettük, melyet a tv- és rádiócsatornák is átvettek. Sajnos a jeladós gólyáink egy része – hasonlóan a többi jelöletlen társukhoz – áramütés, vezetéknek ütközés, természetes predátorok miatt elpusztult. Dejtáron, Nagyhalászbán, Órhalomban, Rimócon és Zalaistvándon elhelyezett gólyakameráinkat 1,5 millió alkalommal láto-gatták meg az érdeklődők. 2016-ban is folytatódott a fehérgólya-állomány felmérése. Önkénteseink a vizsgált területeken összesen 2000 fészeknél találtak költést, a költési siker 2016-ban közepes volt, az országos fiókaátlag pedig 2,23.

Az év során több mint 50 esetben kaptunk bejelentést sérült, áramütött vagy egyéb okból bajba jutott gólyákról. Minden esetben igyekeztünk a problémát orvosolni önkénteseink segítségével. Továbbra is nagy problémát jelentenek a fészkek környékén található veszélyes középvezetőségű oszlopok. Elsősorban a nehezen szigetelhető oszloptranszformátorok jelentenek gondot, amik a frissen kirepült gólyákra jelentenek komoly veszélyt. Ennek megoldásában folyamatosan együttműködünk a nemzeti-park-igazgatóságokkal és az áramszolgáltatókkal.

További információ: <http://eszakigolyahir.hu>

RÁKOSIVIPERA-VÉDELMI PROGRAM

A Rákosivipera-védelmi Központban 2016-ban 267 rákosi vipera született, így már 2350 kígyó jött világra a program indulása óta. Jelenleg majdnem 400 egyed él a központ terráriumai által biztosított természetközeli körülmények között. A rákosi viperák tenyésztése az előzetes tervek szerint folyik, a folyamatos állatorvosi ellenőrzés biztosított, az állatok egészségesek, és a kondíciójuk megfelelő. A Fővárosi Állat- és Növénykertben kialakított táplálékállat-tenyésztő bázis ellátja a központban tartott viperák rovarláplék-igényét.

Folytattuk a központban nevelt viperák szabadon engedését: tavaly 4 helyszínen összesen 72 kígyót bocsátottunk szabadon. Nyolc egyedet jeladóval szereltünk fel, így egy éven keresztül követhetjük őket. A viperák monitorozását a Fertő-Hanság és Kiskunsági Nemzeti Park illetékességi körzetében található élőhelyeken folytattuk.

A központban továbbra is vártuk az érdeklődőket az áprilisi és szeptemberi szervezett nyílt napokon kívül is, így összesen mintegy 1000 látogatót fogadtunk 2016-ban. Szeptember 3-án tartottuk a 8. rákosi vipera napját összesen 5 helyszínen (Rákosivipera-védelmi Központ, Fővárosi Állat- és Növénykert, Nyíregyházi Állatpark, Szegedi Vadaspark és a Jászberényi Állat- és Növénykertben). Rendszeresen frissítettük a program hivatalos honlapját (www.rakosivipera.hu) és Facebook-oldalát.

A program eredményeiről egy előadás során számoltunk be a kínai Tongluban megrendezett VIII. Herpetológiai Világkongresszuson.

További információ: <http://www.rakosivipera.hu>

FONTOS MADÁRÉLŐHELYEK (IBA) ÉS NATURA 2000, SVÁJCI-MAGYAR EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAM

A Natura 2000 hálózat a világon egyedülálló, összefüggő természetvédelmi rendszer, amely az Európai Unió legértékesebb természeti területeinek, élőhelyeinek és az ott élő veszélyeztetett fajoknak biztosít egységes jogi védelmet. A hálózat az unió szárazföldi területeinek 18%-át fedi le, hazánkban ez az arány 21% fölötti. Az MME a kezdetektől részt vesz a Natura 2000 hálózat hazai megvalósításában, másfél évtizede ez jelenti a terület- és élőhelyvédelmi tevékenységeink alapját. Az elmúlt években számunkra a legfontosabb feladatokat a területek kezelési tervezése és a monitoring jelentik, beleértve a kapcsolódó módszertani fejlesztéseket és a munka gyakorlati kivitelezését, emellett továbbra is jelentős részt vállalunk a Natura 2000-hez kapcsolódó szemléletformáló és kommunikációs tevékenységekben. Az Élőhely- és Területvédelmi Csoport tevékenységéről, eredményeiről részletes tájékoztatást adunk a www.natura.2000.hu honlapon.

A 2016-os év során lezárult a Svájci-Magyar Együttműködési Programból finanszírozott „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” című pályázat megvalósítása. A projekt 4,5 éve a tudományos alapú természetvédelmi tervezés és kezelés teljes ívét és eszköztárát vonultatta fel. A projekt új módszereket fejlesztett ki és ezek segítségével adatokat gyűjtött többek között 6 hal-, 3-3 kételtű- és hulló-, 23 madár-, 10 denevér- és 4 ragadozóemlős-fajról, 5 növényfajról, a legrosszabb állapotban lévő erdei és vizes Natura 2000 élőhelyek időbeni változásairól, az erdők állapotának vizsgálatáról, az erdőkben található holtfáról, az erdőkben tapasztalható nagyvadhatásról. Az adatgyűjtés különféle módjai mintaterületektől országos szintig zajlottak. Az adatok felhasználásával, valamint részvételi tervezéssel elkészültek a Mátra hegység, valamint a kiskunsági szikes tavak fenntartási tervei, összesen több mint 103 484 hektár területre vonatkozóan, illetve a tervek az érintett gazdálkodókkal, földhasználókkal is egyeztetésre kerültek. A projekt a fenntartási tervezés módszertanát is fejlesztette; a tervekben is javasolt kezelési előírásokat a két mintaterületünkön körülbelül 250-250 hektáron élőhelykezelési mintaprojektek során tesztelte ökológiai és ökonomiai szempontból, és a tapasztalatok beépültek a fenntartási tervekbe.

További információk: www.natura.2000.hu

MADÁRÁLLOMÁNYOK NYOMONKÖVETÉSE

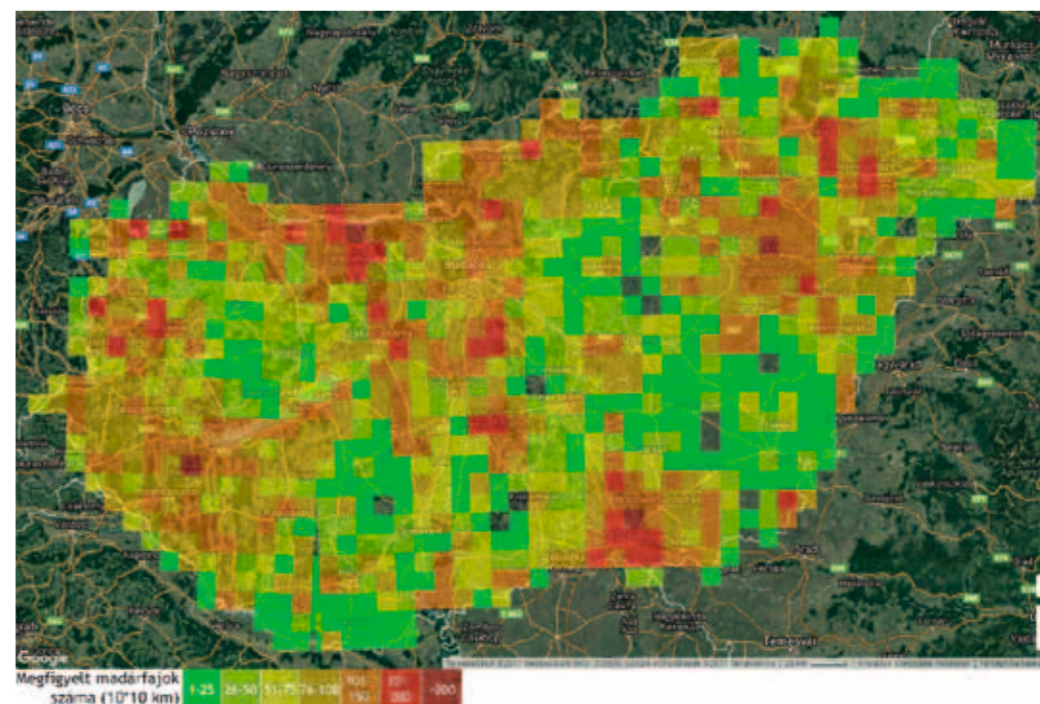
Egyesületünk működteti hazánk egyetlen, az ország egész területéről adatokat gyűjtő, elsősorban madarakra koncentráló Monitoring Központját. Jelenleg a két legjelentősebb, a madarak állományait monitorozó és térképező program a Mindennapi Madaraink Monitoringja (MMM) és a Madáratlasz Program (MAP).

Az MMM program az egyesület és a magyar természetvédelem számára nélkülözhetetlen adatokat szolgáltat a biológiai sokféleség (biodiverzitás) és a gyakori madárfajok állományainak alakulására vonatkozóan. A programhoz 1999 óta több mint 1200 önkéntes felmérő kapcsolódott. 2016-ban 140 felmérőtől 470 terepnapló adatait dolgoztuk fel. Az MMM-adatbázis (mmm.mme.hu) jelenleg közel 16 millió rekordot tartalmaz. A következő években fontos feladatunk lesz, hogy megtartsuk és lehetőség szerint tovább növeljük a program országos lefedettségét.

További információk: mmm.mme.hu

A MAP 2014-ben a központ koordinálásával kezdődött el az ország néhány régiójában, s a kiemelten fontos munka keretében a magyar madármegfigyelők feltérképezik hazánk madárfajainak fészkelő állományait. 2016-ban 422 megfigyelő vett részt a MAP felméréseiben, s az év végéig 8 ezernél több 2,5*2,5 km UTM-négyzetből több mint 8 millió adat állt rendelkezésre az adatbázisban (map.mme.hu). Kiemelten fontos, hogy a hazai madármegfigyelők többsége részt vegyen ebben a minden korábbinál jelentősebb madártani felmérésben.

További információk: map.mme.hu

MADÁRGYŰRÜZÉS

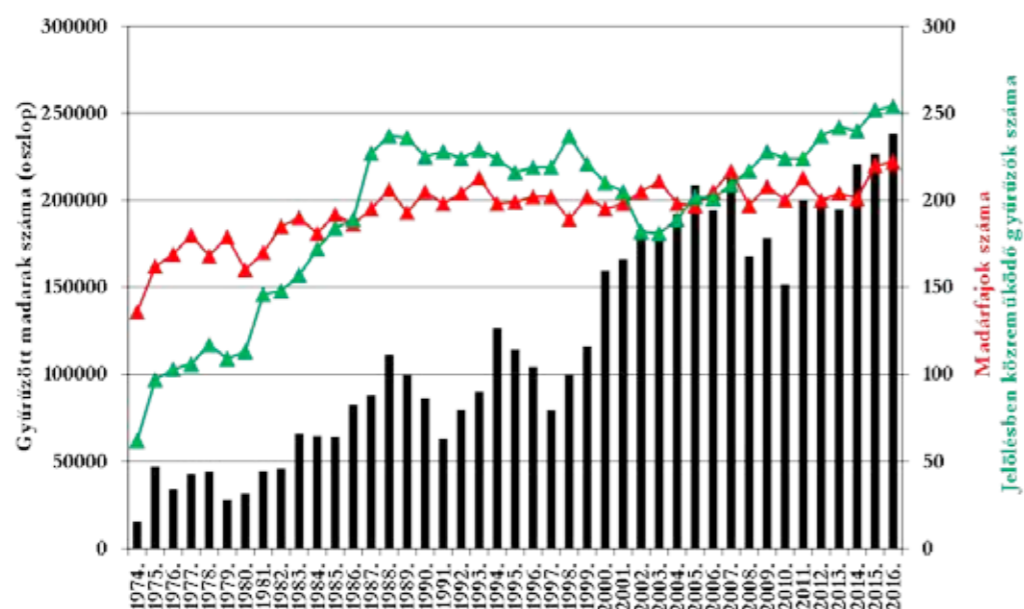
Az MME Madárgyűrűzési Központ 1976 óta a hazai madárgyűrűzés szakmai irányító szervezete. Nyilvántartja a magyarországi madárgyűrűzőket, kezeli a magyar madárgyűrűzési adatbankot, ami jelenleg 6,2 millió adatot tartalmaz. Kapcsolatot tart a külföldi társközpontokkal, valamint a madárgyűrűzés szakmai ernyőszervezetével, az Európai Madárgyűrűzési Szövetséggel (EURING - European Union for Bird Ringing). A központ biztosítja a sorszámozott ornitológiai jelölőgyűrűket a madárgyűrűzők részére.

A központ jelenleg 416 madárgyűrűzőt tart nyilván, akik közül 252 aktív státuszú. A madárgyűrűzők jelentős része az MME tagja is egyben. 2016-ban Magyarországon összesen 222 madárfaj 238 181 példányát jelölték meg, ami éves szinten meghaladja az eddigi eredményeket. Leggyakrabban barátposztát (23 971 példány), széncinegét (22 160 példány), cserregő nádiposztát (21 562 példány), füstifecskét (19 071 példány), foltos nádiposztát (15 593 példány), kék cinegét (12 887 példány) és vörösbegyét (12 026 példány) jelölték a hazai gyűrűzők 2016-ban. A meggyűrűzött madarak egy része fiókakorban kapta az egyedi azonosítót, összesen 102 madárfaj 24 720 példány. A gyűrűzések több mint fele a madárgyűrűző állomásokon történt, amiken a jelölések mellett 25 ezret meghaladó visszafogást is regisztráltak.

Az ornitológiai (fém) jelölőgyűrű mellett teleszkóppal vagy akár szabad szemmel is leolvasható színes, egyedi kóddal ellátott műanyag jelölőgyűrűket vagy színkombinációs jelöléseket is alkalmaznak a gyűrűzők. 2016-ban 46 madárfaj 6313 egyedére került ilyen színes jelölés.

2016-ban az MME Madárgyűrűzési Központ a gyűrűzési és a visszafogási adatok mellett összesen 3211 megkerülési levelet dolgozott fel, amelyek közel hétezer megfigyelési és kézre kerülési adatot tartalmaztak. A Tringa (T-ring application) online, a madárgyűrűzési adatbázist kezelő alkalmazás segítségével a gyűrűzők és a megfigyelők saját maguk is feltölthetik és kezelhetik az adataikat a madárgyűrűzési adatbankban. 2016-ban a megfigyelési adatok 41 százaléka ezúton érkezett a rendszerbe.

A Madárgyűrűzési Központ munkáját a Nemzeti Művelődési Intézet IV. Kulturális Közfoglalkoztatási Programjának keretén belül két munkatárs segítette 2016 második felében.

KOMMUNIKÁCIÓ

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület egyik fő feladata a természetvédelem ügyének minél hatékonyabb és szélesebb körű képviselése, a madarak és emberek közötti jó viszony alakítása, a természetvédelmi konfliktusok megelőzése, kezelése. Ebben a törekvésünkben a legfontosabb célcsoportunk és egyben partnerünk a lakosság, tagjaink és önkénteseink. Közös céljainkat csakis együtt, a társadalom különböző korosztályi és érdekcsoportjaival együttműködve érhetjük el. Ezt az egyesület életében egyre fontosabb munkát – a külső és belső kommunikáció (honlap, Facebook- és YouTube-oldalak, hírek, sajtóközlemények), a tagnyilvántartás, kiadványok tervezése, Madártávlat magazin megjelenítése, rendezvények, oktatási program, Év madara program, Madárbarát kert program, adó 1%-os felajánlása – céges és magánadományozás tekintetében, országos szinten, a központi irodában működő társadalmi kapcsolatok osztály (TKO) koordinálja. A TKO munkatársai (2016-ban 8 főállású alkalmazott és további 4 megbízással dolgozó környezeti nevelő) a tervezési, szervezési feladatok mellett Budapesten területi irodai feladatokat is ellátnak. 2016-ban új kommunikációs felületeket vezetünk be az egyesület életébe, így mobiltelefonos alkalmazásokon keresztül is tudunk új ismereteket megosztani a madarak iránt érdeklődőkkel. A Madárhatározó applikáció ingyenesen letölthető Android, IOS és Windows operációs rendszerekkel működő mobiltelefonokra. Megjelent e-book formában a Sas és az ember című mesénk, ami a BOOKR Kids mesetárában szintén ingyenesen olvasható.

LAKOSSÁGI RENDEZVÉNYEK

Az egyik legfontosabb lakossági kapcsolatépítő tevékenységet a helyi, regionális és országos madarász-közösségi programjaink, valamint szemléletformáló rendezvényeink jelentik:

MADARÁSZ RENDEZVÉNYEK	RÉSZTVEVŐK SZÁMA
Fülemülék éjszakája (országos program)	2 500
Gólya road show (országos program)	2 106
Európai madármegfigyelő napok	3 973
Tatai Vadlúd Sokadalom	17 000
Területi szervezetek helyi rendezvényei	33 000
Összesen	73 623

KÖRNYEZETI NEVELÉS

Az MME megalakulása óta fontosnak tartja, hogy minden korosztályt megismertessen a hazai élővilággal. Éppen ezért indította útjára sok éve a Madarász ovi és Madarász sulis programokat is, melyet lelkes önkéntesek és munkatársak tartanak az ország számos pontján. A 2016-2017-es tanévben Budapestszerte 40 óvodában, 49 csoportban 477 alkalommal tartunk foglalkozásokat. Számos „zöld” jeles napon, családi napokon, helyi csoportos kirándulásokon, táborokban végeztük szemléletformáló tevékenységünket. A táboraink és a madárgyűrző állomások rendkívül izgalmas, sehol másutt meg nem tapasztalható élményeket kínáltak a gyerekeknek és a felnőtteknek egyaránt.

2016. december 31-én zárult a Svájci – Magyar Együttműködési Program SH/4/10 keretében az „Égigérő tanterem” projekt, amelyben az MME a Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetségének konzorciumi partnere volt a 4 éves megvalósítási időszakban. Az MME részéről a projekt egyik legjelentősebb eredménye a Magyarország madarai honlapoldal létrehozása,

(<http://www.mme.hu/magyarorszagmadarai>)

melyen 397 faj leírása szerepel. A Magyarország madarai honlapoldalra épít a Madárhatározó mobiltelefonos applikáció, (IOS, Android, Windows Phone) amely több mint 30 000 letöltést ért meg napjainkig és népszerűsége továbbra is töretlen. Az elektronikus tudástár a projekt hatására további elemekkel bővült, így a Magyarország kételtűi és hullői (<http://www.mme.hu/keteltuek-es-hulloek>) és a Natura 2000 területek (<http://www.mme.hu/natura2000-teruletek>) honlapfelületek nyújtanak új ismereteket a honlaplátogatók számára. Az MME szemléletformáló tevékenysége több mint 712 233 embert ért el a pályázat 4 éve alatt.

A HARIS ÉVE

Az MME 1974 óta választja meg az év madarát. A program keretében – a lakossággal és a médiával szorosan együttműködve – olyan fajra, alkalmanként madárcsoportra fókuszálunk egy éven át, mellyel kapcsolatban tartós vagy jelentős mértékű természetvédelmi probléma merült fel. 2016-ban a lakossági szavazatok alapján az év madara cím a harishoz került. Ez a tyúkalakúakra emlékeztető madár a modern mezőgazdaság egyik nagy vesztese. Az intenzív, nagyüzemi mezőgazdasági gyakorlat tájformáló, élőhely-átalakító hatása alapvetően befolyásolja a faj megtelepedési esélyeit, költési sikerét. Az üde, nedves rétek feltörése, leszárítása, kisebb mértékben ezek ipari vagy lakossági célú beépítése teljesen felszámolhatja a faj fészkelőhelyeit. Számos médiamegjelenésünk volt a téma kapcsán, elkészültek a faj népszerűsítő és a problémákra rávilágító szóróanyagok, valamint a www.csipogo.hu gyerekhonlapon a fajt bemutató oldal. A harisok éjszakája szemléletformáló madármegfigyelő és -gyűrző kezdeményezésünkhöz 5 helyi csoportunk csatlakozott.

MADÁRBARÁT KERT PROGRAM

A 2002-ben indult Madárbarát kert program az MME legfontosabb, társadalmi szintű, a lakosság egészét megszólítani szándékozó, gyakorlati madárvédelmi kezdeményezése. A programhoz bárki csatlakozhat a regisztrációt követően, majd az ajánlott madárvédelmi tevékenységeket elvégezve megszerezheti a program nevével azonos elismerő táblát is. A Madárbarát kert program jelenleg öt alprogramot tartalmaz (lásd az alábbi táblázatot).

Alprogram (meghirdetés éve)	Regisztrálók száma 2016-ban
Madárbarát kert (2002)	223
Madárbarát óvoda (2002)	81
Madárbarát iskola (2002)	26
Madárbarát panel (2008)	3
Madárbarát munkahely (2008)	4
Összesen	337

A Madárbarát kert programba bekapcsolódni az elektronikus regisztrációs űrlap kitöltésével (http://www.mme.hu/madarbarat_kert_program) és a regisztrációs csomag valamelyikének a megvásárlásával lehet.

AZ MME A VILÁGHÁLÓN

Egyesületünk madár- és természetvédelmi munkájának legfontosabb partnere a lakosság. Az emberek leggyorsabban, legegyszerűbben az interneten keresztül érhetőek el, ezért kiemelt figyelmet fordítunk a digitális kommunikációra.

A központi honlapon és az európai uniós támogatású projektek honlapjain a menüpontok mellett hosszabb terjedelmű ismeretterjesztő írásokat, rendezvénymeghívókat és beszámolókat teszünk közzé az így rendszeresen frissülő hírfelületeken.

A lakosságot érintő legfontosabb 2016. évi digitális fejlesztésként elindítottuk ingyenesen letölthető Madárhatározó applikációnkat. Az MME és a Farkaskölykök Ifjúsági Egyesület közös munkájának létrejött határozó azoknak készült, akik kezdő madarászként egy állandóan kéznél lévő határozó segítségével még egyszerűbben szeretnék megtudni, milyen madarat láttak a kertben, a parkban, az etetőn vagy az itatón. Magyarország első mobiltelefonos madárhatározó alkalmazása az alábbi funkciókkal rendelkezik:

Madárhatározás, Madárlexikon, Megfigyelés rögzítése, Játék, Adatfeltöltés a Madáratlasz Programba (MAP)

Az iOS-en, Androidon és Windows 10-en egyaránt futó alkalmazás 157 madárfaj 269 illusztrációját és 203 hangját tartalmazza.

További fejlesztéseink, amik a www.mme.hu honlap Tudástár menüpontját érintik:

- Magyarország kételtűi és hullói: 34 faj egyenkénti leírása, elterjedése, életmódja, státusza és fotógalériája
- Natura 2000 területek: 100 darab Natura 2000 terület általános leírással, védettséggel, státusszal, a kijelölés alapjául szolgáló fajokkal, élőhelyekkel és természetvédelmi célkitűzésekkel

Az MME és az az európai uniós támogatású projektek Facebook-oldalait a gyors hír- és információcserére, valamint az érdeklődőkkel folytatott személyes kommunikációra használjuk.

Az egyesület központi Facebook-oldalát kedvelők száma 2016. év végére meghaladta a 29 ezret. 423 Facebook-megosztásunk 11,3 millió felhasználóhoz jutott el.

Következő kiemelkedő fontosságú kommunikációs eszközünk az MME YouTube-csatornája, ahova 2016-ban 60 új, túlnyomórészt saját készítésű videó került fel, melyek száma év végére így 541-re nőtt. Ezeket 278 128 alkalommal töltötték le, a lejátszási idő összidőtartama pedig elérte a 268,5 napot 2016-ban. A YouTube-csatornánk nézettsége az év végére 179 országból 1 361 113 letöltés volt.

Elektronikus hírlevelünket havi gyakorisággal 40 000 címre juttatjuk el.

Sajtófigyelési adataink alapján 2016-ban az online médiában 1794 megjelenésünk volt 293 médiumban, a nyomtatott sajtóban pedig 776 megjelenés 111 médiumban. Rádiós és tv-s megjelenéseink száma 392 megjelenés 29 médiumban. Elérések; online látogatottság: 7 903 673 fő, print olvasottság: 51 128 854 fő.

Egyesületünk a közösségi médiában:

www.facebook.com/madartaniegyesulet

<https://www.youtube.com/user/MMEBirdLifeHungary>

TÁRSADALMI TÁMOGATOTSÁG

Az MME működésének egyik alappillére a társadalmi támogatottság. Tagjaink adják a napi madár-
védelemben aktívan résztvevők egyik fő bázisát, illetve a partnercégekkel és szervezetekkel együtt a
működéshez szükséges pénzügyi háttér jelentős részét. Éppen ezért az MME számára kiemelten fon-
tos, hogy a szakmai vezetők, madarászok, ornitológusok mellett egyéni, családi és szervezeti tagok,
önkéntesek, adományozók, céges támogatók is aktívan kivegyék részüket az egyesület életéből.

A természetvédelmi kérdések, szakmai javaslattételek érdekérvényesítésénél a magasabb társadalmi
támogatottság (melynek egyik fő mérőszáma az MME taglétszáma) fontos tényező a döntéshozók
számára, hiszen így igazoltan a társadalom jelentős részének véleményét áll módunkban képviselni.

A társadalmi támogatottság pénzügyi vonatkozásai a következőképp alakultak 2015-ben. Az szja
1%-os felajánlások jelentik számunkra az egyik legjelentősebb független bevételi forrást; 2015-ben
növekedett a személyi jövedelemadójukat az MME-nek felajánlók száma a megelőző évekhez képest.

ÉV	FELAJÁNLOTT SZJA 1% ÖSSZEGE	1%-OT FELAJÁNLOK SZÁMA
2012	26,1 millió Ft	5937 fő
2013	25,2 millió Ft	6020 fő
2014	23,4 millió Ft	5793 fő
2015	25,8 millió Ft	6103 fő
2016	29,2 millió Ft	6579 fő

Az MME számára felajánlott személyi jövedelemadó 1%-ának alakulása 2012 és 2016 között

Az egyre fontosabb szerepet játszó egyéni adománytámogatások gyűjtését 2016-ban is folytattuk,
melynek keretében hat kampányt indítottunk, illetve ezek mellett kiküldtünk egy színes éves jelen-
tést, valamint felhívást az adó egy százalékának fontosságáról.

Az egyesületünk segítői 2016-ban több támogatási forma közül választhattak. A megszokott jelvény-
adomány-kampány, a tagsági kedvezményes partnerek és a Madártávlat hirdetésén túl bevezetésre
került a gondoskodó termékek adományozási módszere és az örökhatóság is. A gondoskodó termékek-
hez olyan együttműködő partnerek jelentkezését vártuk/várjuk, akik minőségi termékeikkel szeret-
nék felhívni a figyelmet egy-egy természetvédelmi, madárvédelmi problémára, és a figyelemfelhíváson
túl a termékek értékesítéséből származó adománnyal a probléma megoldásában is segídenek.

Legnagyobb egyéni és céges adományozóink támogatását három kategóriába soroltuk a felajánlott
összeg mértékétől függően. Mindezek mellett érkeztek a főbb kategóriákba nem besorolható összegek
MME-tagoktól és tagsággal nem rendelkezőktől is, akiknek köszönettel tartozunk támogatásukért.

TÁMOGATÁSI KATEGÓRIA	TÁMOGATÓK SZÁMA
Arany fokozatú támogató (100.000 Ft)	16
Ezüst fokozatú támogató (50.000 Ft)	30
Bronz fokozatú támogató (20.000 Ft)	407
Támogató MME-tagok	453
További főbb támogatók (5.000 Ft felett)	4911
Összesen	5911

Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult a Magyar Madártani és Termé-
szetvédelmi Egyesület munkájához.

MME TERMÉSZETBARÁTOK BOLTJA

Az MME Természetbarátok Boltja 2016-ban új kiadványokkal bővítette a kínálatát. Az oktatási
munkát is segítő új játékok és szemléltetőeszközök bevezetésével bővült az intézményeknek ajánlott
termékek köre. Megújult az internetes webáruház formailag és tartalmilag is. Ezeken kívül továbbra
is beszerezhetőek nálunk a természet megfigyeléséhez köthető könyvek és egyéb kiadványok, eszkö-
zök, távcsövek, ajándéktárgyak.

A Jókai-kertben lévő boltban kedden, szerdán és csütörtökön vásárolhatnak az érdeklődők, az interne-
tes webáruház (bolt.mme.hu) pedig folyamatosan elérhető a vásárlók számára.

<http://www.mme.hu/bolt>

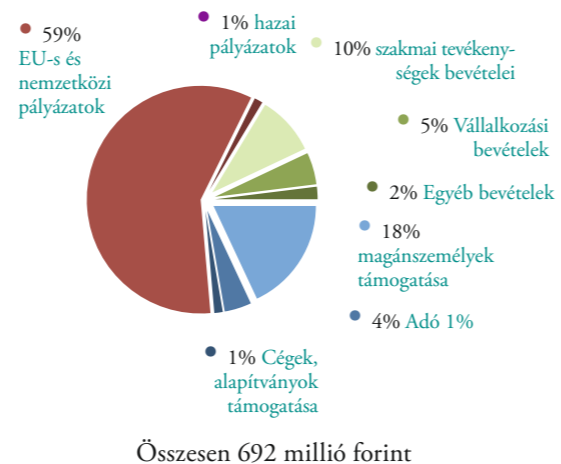
A 2016-OS PÉNZÜGYI ÉV

Az egyesület 2016. évi gazdálkodását az előző években elért stabilitás jellemezte. Az évet az előző években elnyert pályázatoknak köszönhetően 483 millió forintos nyitóval indítottuk. Az év során 692 millió Ft bevételt értünk el, ami a költségvetési tervben biztosra tervezett bevételre 50%-kal meghaladta. Bevételeinket továbbra is a pályázatok határozták meg, amik a teljes összeg 60%-át tették ki. Az előző évek törekvéseinek köszönhetően az eddigi legmagasabb szintre emelkedett a magánszemélyek támogatása, ami az adó 1%-os felajánlásával együtt elérte a 154 millió Ft-ot, a bevételek 22%-át. Köszönet illet mindenkit, aki ilyen módon is hozzájárult egyesületünk működtetéséhez.

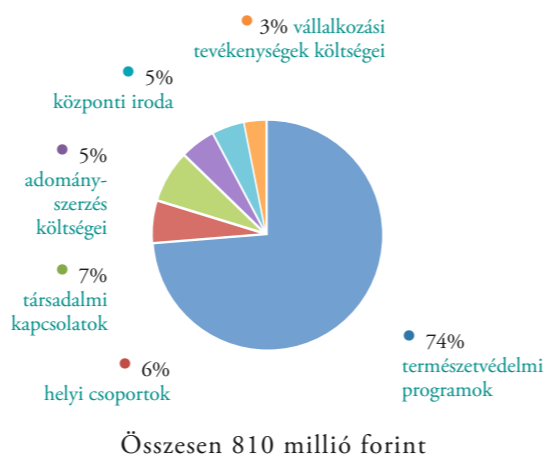
Az év során a kiadások elérték a 810 millió forintot, a költségvetési terv szerinti összeg 87%-át. A kiadások jelentős részét a pályázatok keretében továbbadott pénzeszközök teszik ki, összesen 292 millió forint értékben. Az összes kiadás 87%-át cél szerinti tevékenységeinkre fordítottuk (74%: természetvédelmi programok, 6%: helyi csoportok, 7%: társadalmi kapcsolatok). A fennmaradó 13% fedezte a központi adminisztrációt, az adományszervezés és a vállalkozási tevékenységünk költségeit.

Az év végi egyenlegünk 346 millió Ft, ami biztosítja a 2017-es évre is a zökkenőmentes működésünket. Az egyesület a 2012-2016. időszakra vonatkozó stratégiai tervében szereplő, 2016-ra kitűzött célértékeket maradéktalanul elérte. Ezáltal az ott megfogalmazott hosszú távú célt – „Az MME bevételi struktúrája hosszú távon fenntarthatóbbá válik és biztosítja a független működés alapjait” – sikerült elérnünk.

BEVÉTELEK

KIADÁSOK

TÁMOGATÓINK

Sajnos hely hiányában nincs lehetőségünk minden adományozónkat név szerint említeni, alább az évi, összesen 20 000 Ft feletti támogatást nyújtó személyek illetve intézmények nevei kerülnek felsorolásra.

ARANY FOKOZATÚ MAGÁN TÁMOGATÓ

Béki Ernőné (Szeged), Herczeg Zoltán (Szeged), Kocsis Andrásné (Lajosmizse), Rákosi Árpád (Ajka), Tarján Gábor (Budapest), Varga Péter (Budapest)

EZÜST FOKOZATÚ MAGÁN TÁMOGATÓ

Damján Zoltán (Szada), Deák András (Zalaegerszeg), Döme Gábor (Kiskunhalas), Giricz Katalin (Endrőd), Hajdú István (Gyál), Halasi László (Kecskemét), Homoki-Nagy Zsolt (Kunpeszér), Homoki-Nagy Zsuzsanna (Kunpeszér), Kis Ernő (Szekszárd), Komoróczy László (Budapest), Kovács Zoltán (Szeged), Kujbusné Molnár Erzsébet (Demecser), Lehmann László (Budapest), Lovasi Beatrix (Balatonfüred), Manninger Istvánné (Martonvásár), Milon László (Kunpeszér), Nagy Dénes (Budapest), Novák Tiborné (Mátészalka), Révész István (Orosháza), Schendel Margit (Bad Vöslau), Szalkovszky Katalin (Budapest), Szatmáry László (Budapest), Tóth Zsófia (Budapest), Ujlakiné Ágnes (Budapest), Varró Béla (Budapest), Witetschka Katharina (Wiener Neustadt)

EZÜST FOKOZATÚ CÉGES TÁMOGATÓ

Ferenci Épületgépészeti Kft. (Budapest), HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. (Budapest), MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli rendszerirányító Zrt. (Budapest), Vámőr Kft. (Budapest)

BRONZ FOKOZATÚ MAGÁN TÁMOGATÓ

Ambrusz Józsefné (Budapest), Angyal Géza Angyal Gyula (Szigetszentmiklós), Antal Sándorné (Törökszentmiklós), Árva Zsuzsanna (Budapest), Babik Ildikó (Dunaújváros), Báderné Deli Mária (Bicske), Bak Borbála (Budapest), Bakonyi Tamás (Telki), Bakoss Borbála (Budapest), Bálint Árpádné (Mozsgó), Balogh Erzsébet (Budapest), Balogh Frank (Budapest), Balogh Ibolya Baranyi Hedvig (Budapest), Bartók Éva (Komárom), Baskiné Mészáros Ágnes (Tapolca), Batári Kálmánné (Nyíregyháza), Bebesi Miklósné (Budapest), Beckné Borbély Éva (Ménfőcsanak), Becse András Bertalanné (Esztergom), Beke József (Kecel), Békési Róbert (Érd), Beöthe Ferenc (Budapest), Berente Judit (Székesfehérvár), Bessenyei György Jánosné (Verőce), Bíró Balázs (Leányfalu), Bíró Boldizsár (Budapest), Bíró Dániel (Budapest), Bland Mária (Bakonygyepes), Boczek Zoltán (Kunpeszér), Bognár Gábor (Budapest), Bognár Zsolt (Kiliti), Boldizsár Gáborné (Pomáz), Bóna Katalin (Budapest), Bónis Árpád (Hatvan), Boór Rudolfné (Sóskút), Borkuti Béla (Budapest), Boros Erzsébet (Pécs), Borosjenői Kálmán (Dunaharaszti), Borsos János (Mesztegyő), Botos Péterné (Poroszló), Böle István (Budapest), Budai Mária (Budapest), Budavári István (Budapest), Budavári Sándorné (Budapest), Burger Éva (Lajosmizse), Chrenkó Zoltán (Budapest), Czaga Viktória Erzsébet (Solymár), Czeczeli Tamás (Budapest), Czigány Ferencné (Budapest), Czuppon Balázs (Szentendre), Csabai Józsefné (Nyékládháza), Császár Beatrix (Balatonföldvár), Csatlós Pálné (Hódmezővásárhely), Csele Judit Mária (Makó), Csendes Judit (Szigetcsép), Cservena Ödönné (Fót), Csikós Gréta (Tiszabercel), Csirke András (Jászberény), Csiszér Márta (Budapest), Csontos Edit (Budapest), Dallos Éva (Budapest), Damjanovich Sándor (Józsa), Dankóné Kövi Márta (Budapest), Deák Dénesné (Kalocsa), Deák Judit Katalin (Nagyecsepely), Debreceni Károly (Lovasberény), Deményi Erzsébet (Pécs), Dereszlay Ildikó (Budapest), Dézsiné Török Ildikó (Debrecen), Dinnyés János (Gödöllő), Domján Vendelné (Pécs), Elek Lászlóné (Nyékládháza), Erdődi Zsolt (Budapest), Erdősné Lisztes Andrea (Berettyóújfalu), Eszékine Dávid Mária (Budapest), Fábíán Istvánné (Nyírbátor), Facskó Mátyás (Dávod), Faller József (Budapest), Farczádi Enikő (Budapest), Farkas Anna (Érd), Farkas Beáta Márta (Szeged), Fehér László (Salgótarján), Fehér László (Szeghalom), Fehér László (Tiszafüred), Fekete Blanka (Érd), Fekete Erzsébet (Budapest), Fekete Lászlóné (Budapest), Fekete Pálné (Szeged), Fésűs Antalné (Budakeszi), Filiszár Tibor (Kiliti, Siófok), Fischer György (Budapest), Fodor Mária (Budapest), Földes Imre (Budakalász), Frankovits Ferenc (Dunaharaszti), Friedrich Károlyné (Sopron), Füvesi Józsefné (Budapest), Gack László (Budakalász), Gajár János (Kunszentmiklós), Gajár János (Kunszentmiklós), Gál Józsefné (Dunakeszi), Gál

László (Budapest), Gállfy Zsigmondné (Budapest), Gáthy Klára (Eger), Gazdag Andrásné (Cegléd), Géczy Sándorné (Pécs), Gedeon András (Budapest), Gedeon Csaba (Órbottyán), Gégény Margit (Ibrány), Gengelicki Lajosné (Kunpeszér), Gereben Gézáné (Budapest), Gergely Lajos (Debrecen), Gesztesi Tamás (Veszprém), Glavina Judit (Szigethalom), Gombos Katalin (Szombathely), Gorác Árpádné (Budapest), Gottlasz György Tibor (Szentendre), Göndöcs Ede István (Budapest), Grabant Ferenc (Balatonfüred), Grand András (Miskolc), Guba Áron (Veszprém), Gurka Szilárd (Budapest), Gyenes Edina (Budapest), Gyenes Gézáné (Budapest), Gyimesi Zsolt (Budapest), H.Tóth Mihály (Abony), Hajgató Józsefné (Budapest), Hajnal Erzsébet (Budapest), Halász Gejza Zsolt (Budapest), Halász Géza (Budapest), Halmos Péter (Ridgefield), Hamza Tamás (Budapest), Hangay Szabolcs (Pécs), Harangi Erzsébet Julianna (Budapest), Harsányi Zsuzsanna (Szigetszentmárton), Hegedüs Endre Dezső (Kisújszállás), Heller Judit (Budapest), Herold István (Komárom), Herpai Gábor (Budapest), Herz Tamás (Budapest), Hojer Béláné (Zalaegerszeg), Hortobágyi Ágnes (Sopron), Horváth Csaba (Gyömrő), Horváth Gábor (Miskolc), Horváth Tibor (Semjénháza), Horváth Veronika (Budapest), Horváthné Főző Ivett (Sopron), Horváthné Szamos Vera (Veresegyház), Hörömpöly Gábor (Pápa), Huff Béla (Hatvan), Hunyady József (Marcali), Imre Gézáné (Budapest), Institoris Tiborné (Budapest), Ivan Soltesz (STANFORD), Ivanich Edina (Budapest), Jahoda Anna (Budapest), Jakab Sándorné (Nagykozár), Jakóné Fekete Teréz (Dunaújváros), Janecskó János (Szarvas), Jávör Péter (Páty), Joaneliné Lőrinczy Erika (Székesfehérvár), Józsa Lászlóné (Kiskunlacháza), Juhász István (Budapest), Kajári József (Székesfehérvár), Kálvin József (Kakucs), Katona Dezsőné (Érd), Katona Tibor (Szeged), Kazóné Nagy Éva (Békéscsaba), Kelemen Zsolt (Budapest), Keller Károly (Barcs), Kemenes Mária (Budapest), Kenessey Margit (Budapest), Kereszti Ede (Budapest), Keszte József (Nádasd), Király Ferencné (Múcsony), Király Lajos (Debrecen), Kircsi Erika (Budapest), Kis Endréné (Mogyoród), Kiss Andor (Dunaújváros), Kiss Etelka (Mélykút), Kiss Gyuláné (Zamárdi), Kiss Jenő (Budakalász), Kiss Sarolta Ilona (Budapest), Kiss Zoltánné (Isaszeg), Kissné Szabó Zsuzsanna Ibolya (Miskolc), Kobuley Iván (Várpalota), Kocsisné Toldi Paula (Debrecen), Kónya József (Kölcse), Korompai Emil (Budapest), Korponay Oszkárné (Tatabánya), Kotter Endre (Budapest), Kovács Béla (Budapest), Kovács Eszter (Budapest), Kovács Gábor (Hortobágy), Kovács György (Szolnok), Kovács István (Siófok), Kovács Lászlóné (Budapest), Kovács Tiborné (Budapest), Kovácsné Nagy Mária (Jászberény), Kovásznai Sándor (Miskolc), Kozma István (Budapest), Kóházi Katalin (Miskolc), Kökény Gábor (Nagykőrös), Kömény Éva (Szentendre), Körmöczi Zsuzsanna (Budapest), Kőszegi Tamás (Pécs-Vasas), Kövesi Gyula (Budapest), Kraszkó János (Békéscsaba), Kulman Tünde (Kecskemét), Kun Lászlóné (Budapest), Kunszenti Erika (Budapest), Kuti Ernőné (Üröm), Kútvölgyi József (Budapest), Kuves Istvánné (Százhalombatta), Laczkó Éva (Budapest), Lakner Éva (Mosonmagyaróvár), László Tibor (Kunszentmiklós), Lechner Judit (Budapest), Lehőcz Szilvia (Nagydorog), Lengyel Ilona (Budapest), Lontay Mária (Budapest), Lukács Lajos (Zomba), Magyar István László (Fót), Majoros Anna (Ráckeresztúr), Majsányi László (Szécsény), Marczy Zoltánné (Budapest), Márkosi Erzsébet (Szigetszentmiklós), Markovics Gabriella (Dunaújváros), Martinecz Mária (Battonya), Máté Klára (Dunaújváros), Meidlinger Piroska (Csókakő), Melegh Gyuláné (Budapest), Merényi Gyula (Budapest), Mester András (Budapest), Mészáros János (Kiskunlacháza), Miklós Mihály (Tomba), Mitropulos Zoltánné (Budapest), Móczár Gáborné (Budakeszi), Mojnzer Lajos (Budapest), Molnár Ágnes (Sárospatak), Molnár Antal István (Budapest), Molnár Gábor (Budapest), Molnár Sándor, Moys Krisztina (Budapest), Musicki Ilona (Túrony), Nagy Anikó Mária (Veszprém), Nagy Csabáné (Nagyberény), Nagy Erika (Debrecen), Nagy Éva (Budapest), Nagy Gézáné (Budapest), Nagy Ildikó (Ajka), Nagy Ildikó (Budapest), Nagy Judit (Budapest), Nagy Mária (Gyál), Nagypál Géza (Érd), Nemes Erika (Nagyatád), Németh Csaba (Újszentiván), Németh Gáborné (Esztergom), Niedling Csaba (Pécs), Nothnagel Jánosné (Budapest), Novák László (Balatonalmádi), Nyakas Krisztina (Székesfehérvár), Nyiczky Éva (Gárdony), Oravec Zoltánné (Gödöllő), Oravec János (Hatvan), Orbán József (Budapest), Oszvald Richárd Róbert (Budapest), Pál Jánosné (Hajdúszoboszló), Pálfi Annamária (Pomáz), Pálffy Mária (Szany), Palotai Elekné (Jászberény), Pap Ferenc (Dunaharaszti), Papp Judit (Budapest), Papp Zoltán (Helvécia), Páricsi Éva (Tiszaújváros), Péczely Béla (Budapest), Péntes Gyula (Diósd), Pere Mátyás (Szekszárd), Perényi Miklós (Nagykovácsi), Petruska Zoltánné (Budapest), Piros Zsuzsa (Budapest), Plathy Elemér (Miskolc), Pongráczné Németh Zsuzsanna (Lesenceistvánd), Povázsán János (Pilis), Preisendorf Jozefa (Budapest), Prihradny Tamás (Budapest), Puskás László (Gönc), Pusztai Gyula (Siófok), Rác Barna (Hosszúpályi), Rác Judit (Nagyatád), Rác László (Alsógöd), Radnai Béla (Pécs), Rak Gábor Péter (Budapest), Regős Ferencné (Bakonya), Révész István (Szeged),

Ronczi Sándorné (Zebegény), Rozgonyi Viktória (Budapest), Rózsahegy Ádám, Ruzsnavszky Ferencné (Miskolc), Sági Attila (Budapest), Sági Mihályné (Budapest), Salzingerné Ulicsnik Andrea (Pilisvörösvár), Sárossy Ferenc (Bekecs), Sauter Jenő (Budapest), Scheffer Ferenc (Pécs), Schein Judit (Budapest), Schlögl Ferenc (Kőszeg), Schmidt András (Győr-Ménfőcsanak), Schmidt Egon (Budapest), Schnitzer Zoltán (Mosonmagyaróvár), Schweder Margit (Budapest), Seres László (Budapest), Síkabonyi Angyal Tamásné (Pécel), Simonné Barna Erzsébet (Vásárosdombó), Sipos Szilvia (Budapest), Skoda Ferenc (Salgótarján), Sólyomné Pajtló Olga (Oroszlány), Soós Barnabás (Budapest), Sovány Csaba (Miskolc), Steiner Sándorné (Kakucs), Sümegh Nándor (Kaposvár), Svoboda Borbála (Budapest), Szabados Attila (Debrecen), Szabó Györgyné (Budapest), Szabó István (Dunakeszi), Szabó István József (Vámosszabadi), Szabó József (Budapest), Szabó Mária (Fót), Szabó Sándor (Kismaros), Szabóné dr. Dénes Éva (Budapest), Szakács Brigitta (Budapest), Szakács Jánosné (Szarvas), Szántó Lajos (Csobánka), Szanyi Attila (Bonyhád), Száraz Nagy Zoltánné (Budapest), Szarvas Tibor (Budapest), Szaszkoné Varga Erika (Kunszentmárton), Szegedi Csaba (Budapest), Székely Zsombor (Kecskemét), Szénási Ágnes (Pilisborosjenő), Szendreiné Borszéki Mária Erzsébet (Székesfehérvár), Szenthe Antónia (Budapest), Szentmiklóssy Lászlóné (Kazincbarcika), Szei Katalin (Budapest), Szetteli György (Gyomaendrőd), Szigei Imre (Győr), Szijj László (Budapest), Szikes Edit (Gyula), Szilágyi Gizella (Farkasgyepű), Szilágyi László (Gyál), Szilvási György (Tomba), Szimon Tivadar (Dunakeszi), Sziráki-Szabó Edina Ágnes (Budapest), Szöllösi Antalné (Budapest), Szukics Imre (Budapest), Szűcs Jenőné (Makó), Tanayné Judit (Budapest), Tarr Ferenc (Debrecen), Tege Antal (Kecskemét), Thurzó Józsefné (Budapest), Tilly Károlyné (Budapest), Tokai-Kissné Végh Zsuzsa (Szeged), Tomor Pál (Székesfehérvár), Tordai Zádor (Budapest), Tóth Dávid (Tiszakanyár), Tóth György László (Budaörs), Tóth József (Tura), Tóth Józsefné (Budapest), Tóth Sándorné (Miskolc), Töröcsik László (Budapest), Török József (Szilasliget), Török Sándor (Budapest), Trepák István (Sülysáp), Troll Károlyné (Tatabánya), Turtsányi Johanna (Piliscsaba), Ughy Tiborné (Székesfehérvár), Urbán Anna (Szigetszentmiklós), Vadányi Katalin (Székesfehérvár), Valkó Magdolna (Szekszárd), Vályi Katalin (Szeged), Vámosi Péter (Gödöllő), Ványi Lászlóné (Erdőkertes), Varga Győző (Esztergom), Varga Zsolt (Budapest), Varjas Károlyné (Budapest), Varjú Józsefné (Göd), Várkonyi Péter (Kerepes), Végh Józsefné (Budapest), Veréb Józsefné (Veresegyház), Veres Olga (Budapest), Veres Pálné (Vecsés), Vertse Gergely (Gödöllő), Vincze Kálmán (Mátészalka), Virágh Zsuzsanna (Pécel), Visnyovszki Lászlóné (Budapest), Volkov Konstantin (Budapest), Zöldi Tamás (Budapest), Zsombokné Barsi Zsuzsanna (Tata)

BRONZ FOKOZATÚ CÉGES TÁMOGATÓ

Infinity Database Solutions Kft. (Káva), James Edward Julian Atkins (Budapest), Pannonpower Holding Zrt. (Pécs), Tardis Bt. (Budapest), Tisza-Balneum Idegenforgalmi- és Ingatlanfejlesztő Kft. (Tiszafüred), Zárdai Ügyvédi Iroda (Budapest)

INTÉZMÉNYI TÁMOGATÓINK

Balatonlelle Város Önkormányzata, Budapest Főváros Önkormányzata, Dombóvár Város Önkormányzata, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata, Földművelődésügyi Minisztérium, Európai Bizottság Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EASME), Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóság (LIFE), Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal, Svájci-Magyar Együttműködési Program, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata, Széchenyi Programiroda Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft., Tata Város Önkormányzata, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, BirdLife Österreich, Budapest IV.Ker. Újpest Önkormányzata, Budapest IX.Ker. Ferencváros Önkormányzata, Budapest XXI. Ker. Csepel Önkormányzata, Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Bulgarian Society for the Protection of Birds, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, Dunaharaszti Város Önkormányzata, Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Főkert Nonprofit Zrt., Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Hortobágy Természetvédelmi Egyesület, Jászberény Városi Önkormányzat, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, Magyar természettudományi Múzeum, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Szügy Község Önkormányzata, Wildlife Institute of India

TÁMOGATÓ TAGOK

Agócs Ágnes (Budapest), Ágoston Ágnes (Telki), Almási Gábor (Budapest), Alpár Péter (Budajenő), Andik János (Pogányszentpéter), Andre Saanen (Jászszentandrás), Aquincum-Mocsáros Egyesület (Budapest), Arnold Anikó (Budapest), Aszódi Evangélikus Gimnázium (Aszód), Bacs-Nagy Gergely (Gödöllő), BÁCSVÍZ Víz-és Csatornaszolgáltató Zrt. (Kecskemét), Baji Gál Árpád (Gödöllő), Bajusz Katalin (Budapest), Bakonyi Frigyes (Balatonfüred), Bakonyi Gábor (Budapest), Baksa Csaba (Budapest), Balázsovits János (Domony), Bálint Pál (Nagykanizsa), Ballai Éva (Budapest), Balog Csaba (Kecskemét), Balogh Bettina (Mohács), Balogh Csongor László (Vecses), Balogh István (Nábrád), Balogh Erzsébet (Budapest), Bánki Zsolt (Budapest), Bankovics Boglárka (Kunszentmiklós), Bányai Dezső (Bonyhád), Barcza Zsolt (Debrecen), Barna Marianna (Budapest), Bartal András (Sokolce), Bartók Krisztián Attila (Szirma), Bata Tibor (Szolnok), Baudyss György (Budapest), Bedő Péter (Zebegény), Beke Ferenc Attila (Szeged), Beke József (Kecel), Békési Dóra (Pomáz), Benczik Vera (Budapest), Benedek Orsolya (Budapest), Benka Gy. Evangélikus Ált.Iskola (Szarvas), Bérces Judit (Gárdony), Berkes Istvánné (Dávod), Bernáth Mária (Érd), Berta Gábor (Budapest), Biróné Czinder Judit (Budapest), Bodnár Katalin (Edelény), Bodó Bálint (Gölle), Bodócs László (Lábatlan), Bodor Beáta (Kétértköz), Bodor István (Budapest), Boncz Éva (Körmend), Boncsarovszky István (Budapest), Bordás Zoltán (Balmazújváros), Borgulya Edit (Pécs), Boromisza Zsombor (Budapest), Borsos János (Mesztegyő), Bréda Attila (Gödöllő), Bringye Zsolt József (Budapest), Budaörsi Csicsergő Óvoda (Budaörs), Buday László (Budapest), Budea Áron (Budapest), Bukor Zoltán (Nadap), Bukovác Róbert (Budapest), Burgermeister Ferencné (Nagymaros), Buthi Gábor (Beled), Byrd Doyne (Tényő), Czére Zsolt (Budapest), Czigány Zoltán (Pécs), Csabainé Pál Ilona (Békéscsaba), Csajbók Ferencné (Kecskemét), Csápori Papp Nóra (Miskolc), Csathó András István (Battonya), Csobogó 17 Egyesület (Budapest), Csomor Attila (Halásztelek), Csövéri Ferenc Ferdinánd (Budapest), Danka Attila (Székesfehérvár), Danyi Zoltán (Debrecen), Daróczyné Botos Barabara (Verőce), Dávid Gábor (Tápiószecső), Deák Ovi Gyermekéiért Alapítvány (Budapest), Deákné Farkas Rózsa (Budapest), Demeter András (Törökbálint), Detrekői Ákosné (Budapest), Dévényi Norbert (Esztergom), Dombi Orsolya (Érd), Dombóvári Belvárosi Ált. és Alapfokú Művészeti Iskola (Dombóvár), Domé Eszter (Budapest), Domonkos Gizella (Szeged), Donkó Tamás (Kaposzderahely), Dorogi Éva (Érd), Döbrössy Tünde (Enying), Dr. Faragó Sándor (Sopron), Druzbaczký Ildikó (Borzavár), Dudás György (Pécs), Dudás Lászlóné (Sárospatak), Duka Község Önkormányzata (Duka), Ecker Gábor Károly (Tahitótfalu), Egyesült Út Alapítvány (Baja), Engel Éva (Miskolc), Erdei Fülesbagoly Természetvédelmi Alapítvány (Nagymaros), Erdősor Utcai Óvoda (Budapest), Erős Zsuzsanna Magdolna (Budapest), Faklen Pál (Budapest), Faragó Zoltán (Salgótarján), Farkas Gabriella (Tényő), Farkas Sándor (Dunaújváros), Fazekas Anna (Budapest), Fejérdy László (Budapest), Fekete Ferenc (Bölcske), Ferencz Sándor (Tenk), Ferenczi János (Dunaföldvár), Ferenczi Norbert (Budaörs), Ferenczi Tibor (Budapest), Festő Tagóvoda (Budapest), Firmánszky Gábor (Abaujzántó), Fitoland Kft. (Budapest), Fitos Tihamérné (Ercsi), Flandera Tünde (Budapest), Flesch Márton (Székesfehérvár), FM ASZK Mátra Mg. Sz.I. és Kollégium (Mátrafüred), Fodor Réka Katalin (Pilisszántó), Fodor Tibor (Budaörs), Fogl Miklós (Cegléd), Földesi Ágnes (Budapest), Furukawa Electric Technologiai Kft. (Budapest), Fülemlé Zöld Óvoda (Tiszavasvári), Gaal Gyula (Budapest), Gajdos Sándor (Tatabánya), Gál Attila (Szeged), Gál Melinda (Budapest), Gál László (Budapest), Gátéri Liget Óvoda (Gátér), Gaul Géza (Budapest), Gázmár László (Budapest), Gázsó György (Budapest), Géczy Miklós (Nyíregyháza-Nyírszölös), Géczy Orsolya (Budapest), Gémes Gábor (Szigetszentmiklós), Ghislaine Karsai (Budapest), Gottschall Péter (Harta), Gödöny József (Császárt), Gráf Antalné (Ócsa), Gráffné Szegedi Marianna (Dunabogdány), Grössing Gusztáv (Budapest), Gúgh Ján (Bratislava), Gulyás Péter (Békéscsaba), Guohtné Fodermayer Edit (Tata), Gyarmati Imréné (Mezőtúr), Gyenis Dániel (Kátoly), Gyergyádes Tibor (Tököl), Gyimesi Zsolt (Budapest), Györgyi Dénes Általános Iskola (Balatonalmádi), Győri Margit Rozália (Budapest), Gyurasicsné Regős Krisztina (Pécs), Haála Gyula (Biatorbágy), Hajba Antal (Sárvár), Hajdu Ferencné (Budapest), Hajdu Melinda (Martonvásár), Hajnal Erzsébet (Budapest), Halmos Péter (Ridgefield), Halom György (Tata), Hantosi Ferenc (Budapest), Hanyik János (Miskolc), Harmónia Integrált Szociális Intézmény (Kaskantyú), Hatvani Gesztenyészert Óvoda (Hatvan), Hauptert Andrew James (Budapest), Havasi Zsolt (Piliscsaba), Hegedűs Imre (Dombóvár), Hegyi Ferenc (Gyöngyös), Hegyi Zoltán (Budapest), Hegyi Zsolt (Budapest), Hermann András (Fegyvernek (Szapárfalu)), Herpay Orsolya (Budapest), Herr Jánosné (Dunabogdány), Hohl Teodor Miklós (Budapest), Hollósi Tibor (Székesfehérvár), Hoós Andrea (Budapest), Hopp József (Budapest), Hopp Zsolt

(Budapest), Horváth Tamás (Zalaegerszeg), Horváth Attila Zsolt (Öttevény), Horváth Márk (Budapest), Horváth Róbert (Szolnok), Horváts Barbara (Budapest), Hődör István (Debrecen), Hörömpöly Gábor (Pápa), Hruska Csaba (Budapest), Hrustinszki Zoltán (Budapest), Hudák Zsófi (Pócsmegyer), Hudvágner András (Pécsvár), Hunyaddobrai Edina (Budapest), Hunyadi László (Budapest), II. Rákóczi Ferenc Ált. Iskola (Dunaharaszti), III.sz. Összevont Óvoda (Budapest), Ingola István (Szigetvár), Inturri Mátyás (Verona), Ivan Soltesz (STANFORD), Izsó Judit (Budapest), Jagudits-Nagy Nóra (Sopron), Jakab Péter (Kisvárd), Jaks Renáta Anna (Budapest), Jenőffy Gábor (Hegyeshalom), Jermendyné Dr. Zsoldos Enikő (Budapest), Kaczko Ádám (Oroszáza), Kakuci Általános Iskola (Kakucs), Kalmár Gyula (Baja), Kancler Bálint (Héreg), Kancsal Szabolcs (Söjtör), Kántor Tibor (Budapest), Kapots Zoltán (Kecskemét), Kárász Cecilia (Csesznek), Karaszi Krisztián (Csátalja), Katona István (Budapest), Katona-Pálfi Krisztina (Pécs), Kazinczi János (Alsónémedi), Keményiczki Róbert (Villány), Kenesei Gáborné (Budapest), Kerényi Károlyné (Gyula), Kern Rolland (Vác), Kertesi Zsuzsanna (Budapest), Király Gergely (Völcséj), Király Kálmán (Bábolna), Kirizs György (Komárom-Szőny), Kis Endréné (Mogyoród), Kis Hegedűs Zoltán (Pécs), Kis István Péter (Györszentiván), Kiserdei Óvoda (Dunakiliti), Kiskunfélegyházi Petőfi S. Városi Könyvtár (Kiskunfélegyháza), Kiss Dániel (Budapest), Kiss János (Hegykö), Kiss Kálmán (Debrecen-Józsa), Kiss Katalin (Szentendre), Kiss Krisztián (Budaörs), Kiss Mária (Kismarja), Kissné Olaj Anna (Tét), Klebelsberg Telepi Óvoda (Szeged), Klenk József (Veresegyház), Klimes Györgyi (Dunakeszi), Knapp József (Csákvár), Koch István (Baja), Koch Mate (Kaposvár-Kaposfüred), Kocsis Nagy Klára (Budapest), Kocsis Zsuzsanna (Budapest), Kocsner Gábor (Paks), Kocsner Tibor (Veresegyház), Kollár János (Tápiószentmárton), Kollárics Ferenc (Gyulaj), Kolozsi Péter (Debrecen), Kolozsvári Nándor (Gödöllő), Kolozsváriné Tarjányi Mária (Recsk), Koltai Tamás (Budapest), Kopácsi László (Budapest), Kóródi Zsolt (Mindszentpuszta), Kotsis Csaba (Szentendre), Kovács Andor (Budapest), Kovács Gáborné (Budapest), Kovács Gyula Attila (Magyarnádalja), Kovács János (Felsőgöd), Kovács Katalin (Szeged), Kovács Nóra (Debrecen), Kovács Orsolya (Szombathely), Kovács Csaba (Elek), Kozák Katalin (Gödöllő), Kömény Éva (Szentendre), König Anni (Budapest), König Gáborné (Nagykanizsa), Könyves Attila (Vajszló), Krekó Viktória (Budapest), Krug Róbert (Komárom-Szőny), Kujbusné Molnár Erzsébet (Demecser), Kukorelly Edit (Nemesvita), Kulman Tünde (Kecskemét), Kun Zoltán (Göd), Kunné Kerekes Marianna (Perkáta), Kuruczné Kovács Magdolna (Érd), Kuzmann Eszter (Budapest), Lágymányosi Óvoda (Budapest), Lajos Zoltán (Eger), Laurinyecz Barbara (Szeged), Lehóczky Gyula (Budapest), Lejtovics János (Budapest), Lelkes András (Tornyiszentmiklós), Lendvay Bertalan (Érd), Lengyel Tibor (Budapest), Lenkey Péter (Piliscsaba), Lenyiczki Géza (Budaörs), Lepold Zoltán (Tököl), Lévai Alexa (Budapest), Lévai Réka (Kőszárhegy), Lorkóné Király Judit (Salgótarján), Lovászi Péter (Szeged), Ludányi Imréné (Budapest), Ludmány Orsolya (Debrecen), Lugosi László (Zalaszenté), Lukács Gábor (Páty), Mackós Óvoda (Budapest), Mácsai Katalin (Chlaba), Madarász Balázs Bence (Budapest), Madarász I. Egyesített Óvoda Jókai tagóvoda (Karcag), Máder Tamás (Budapest), Magosi Zoltán (Mezőhegyes), Maka Judit (Gyöngyöstarján), Maka László (Gyöngyöspata), Makai Zoltán Lajos (Juta), Mallás Júlía (Budapest), Mányi Dániel (Budapest), Marchhart Pál (Budapest), Margitics Máté (Budapest), Markovics Gabriella (Dunaújváros), Markovics Andrásné (Miskolc), Matisz Csaba (Eger), Mátyus István (Budapest), Mészáros Ferenc (Budapest), Mészáros-Alapi Erika Tünde (Budapest), Míg Megnövek Egyesület Napsugár Óvoda (Százhalombatta), Mikó Szilvia Anna (Budapest), Milkovich Réka (Budapest), Mohay András (Kecskemét), Mohos Imréné (Tatabánya), Molnár Balázs (Sopron), Molnár Dániel (Budapest), Molnár György (Mórahalom), Molnár Richárd (Andocs), Molnár Zoltán (Somoskőújfalu), Molnár József (Solymár), Molnár-Csikós János (Aba), Monostori Aurél (Mosonszentmiklós), Móri Pitypang Óvoda (Mór), Mórocz Attila (Baja), Morvai József (Fülöpszállás), Muraközy Balázs (Budapest), MUREPOX Műgyanta Technológia Kft. (Budapest), Nagy Dániel (Devecser), Nagy Gyula (Hajdúböszörmény), Nagy Ildikó (Budapest), Nagy Imre (Bükkszercs), Nagy Tamás (Törökszentmiklós), Nagy Csabáné (Nagyberény), Nagy Enikő (Gödöllő), Nagyné dr.Molnár Zsuzsa (Fertőszentmiklós), Nagyné Trapp Andrea (Budapest), Nagyrédei Kastély Óvoda (Nagyréde), Napfény Óvoda (Budapest), Németbánya Község Önkormányzata (Németbánya), Németh István (Zalaegerszeg), Németh Csaba (Újszentiván), Némethy Zoltán (Budapest), Neszmélyi Erzsébet (Budapest), Neukum Ágnes (Budapest), Nitsch György Miklós (Budapest), Nok Péter (Hetvehely), Noviczki Csilla (Budapest), Nyíri László (Köröstarcsa), Ocsenás Pál (Budapest), Oláh Antalné (Budaörs), Oláh Katalin Ilona (Budapest), Olasz Ernő (Dunakiliti), Orosz Emma (Veszprém), Ossik Ibolya (Budapest), Oszolyné Jakab Éva (Budapest), Osztermayer Gábor (Eger), Oszváth Péter (Pannonhalma), Paksa Lászlóné Bányos Judit (Győr),

Pál Róbert (Pécs), Pálos László Gábor (Budapest), Palotási Gyermeklánc Óvoda (Palotás), Pap László Zoltán (Budapest), Papp Zoltán (Helvécia), Pécz Tibor (Pécs), Pécsi Kulturális Központ (Pécs), Pénzesné Mezős Lujza (Pomáz), Pertich Ákos (Békéscsaba), Pető Zoltán (Budapest), Pfaff Gellért (Érd), Pintér Tamás (Bóly), Pintér Zsolt (Nemti), Pintér Gábor (Göd), Pisch Zsuzsanna (Tata), Pittner József (Pilisvörösvár), Pitypang Tagóvoda (Budapest), Pogonyi Ágnes (Budakalász), Pongráczné Németh Zsuzsanna (Lesenceistvánd), Pónyai Pisurnyi Réka (Szeged), Póth Virág Anna (Keszeg), Pozsonyi Erzsébet (Veresegyház), Pócze Vilmos (Somogyvámos), Pulay Zoltán (Tata), Puskás László (Göd), Rádócziné Temesvári Ágnes (Kiskunmajsza), Radoszav Miklós (Budapest), Ránki Fülöp (Budapest), Ráthonyi László (Debrecen), Rátz Tamara (Budapest), Rednágelné Simon Diána (Sukoró), Reke Katalin (Gödöllő), Réthi István (Szeged), Révész István (Szeged), Ringató Körzeti Óvoda (Veszprém), Roboz Katalin (Komárom-Koppánymonostor), Rónai Kornél (Dunakeszi), Rónay Zoltán (Budapest), Roósz Gábor Andor (Budapest), Rózsa Records Kft. (Budapest), Rusói Réka Magdolna (Délegyháza), Savanyó Tibor (Siófok), Savio Szt. Domonkos Katolikus Ált. Isk. és Óvoda (Békéscsaba), Schlögl Ferenc (Kőszeg), Schmelczerné Szalai Dorina (Debrecen), Schnitzer Zoltán (Mosonmagyaróvár), Schönfeld Tibor (Budapest), Schützenhoffer Gergely (Szombathely), Sebők Irén (Budapest), Sellő Haltenyésztő és Keresk. kft. (Kunszentmárton), Simon Katalin (Környe), Sipos Gyula (Dusnok), Sipos Ferdinánd (Kiskunmajsza), Sipos Mihály (Szajol), Sipter Csanád Zsolt (Péterhida), Sisák István (Keszthely), Somogyi Elemérné (Diósd), Somogyi Péter (Oxford Headington), Somogyi Rita (Hajdúnánás), Stallenberger József (Nagymányok), Steiner Sándorné (Kakucs), Sütő Ljudmila (Budapest), Süvegjártó Katalin (Budapest), Sz. Kiss Márta (Penc), Szabados Endre (Sárvár), Szabó András (Enying), Szabó Attila (Tótvázsony), Szabó Béla (Budapest), Szabó Csaba (Budapest), Szabó Imre (Baja), Szabó Miklós (Várgesztes), Szabó Péter (Pusztaszabolcs), Szakács Enikő (Budapest), Szakács Eszter (Sokorópátka), Szakmári Ádám (Tát), Szakmári János (Tát), Szalczer Antal (Hajós), Szaniszlai János Mihály (Érd), Szatmáry László (Budapest), Százszorszép Napközi Otthonos Óvoda (Budapest), Százszorszép Óvoda (Százhalombatta), Százszorszép Óvoda (Debrecen), Széchenyi István Általános Iskola (Alsónémedi), Szegedy István (Budapest), Szekeres Tibor (Pécsvárad), Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda (Szekszárd), Szelényi Anna (Budapest), Szelényi Dániel (Budapest), Szénási Ágnes (Pilisborosjenő), Szent Erzsébet Otthon (Pilisvörösvár), Szentés Gábor (Budapest), Szentesi László (Józsa), Szentpéteri Szilvia (Budapest), Szeöts-Káthy Zoltánné (Budapest), Szép Gabriella (Budapest), Szerdahelyi Márk (Budapest), Szerencsés Zoltán (Törökbálint), Szikes Edit (Gyula), Szilágyi Sándor (Gyula), Szilassy Balázs (Budapest), Szili Erzsébet (Lovasberény), Sziráki Szilvia (Vecsés), Szivárvány Óvoda és Bölcs. Nyárlőrinci Tagint. (Nyárlőrinc), Szlanka György (Kiskőrös), Szmorad Ferenc (Jósvafő), Szódligeti Óvodás Gyermekekért Alapítvány (Szódliget), Szógyi Dezső (Budapest), Sztrehárszki Lili (Budapest), Sztzyehlik Nóra Alexandra (Pilis), Szunyogh Zoltán (Érsekvadkert), Szutor Attila (Zalasabar), Takács Levente (Budapest), Takó Míléna (Rácalmás), Tamasovszki Zoltán (Tokaj), Tandori Júlia (Szeged), Tari Csongor (Maglód), Tarján Gábor (Budapest), Telki Óvoda (Telki), Terézvárosi Önkormányzat Szív Óvoda (Budapest), Tigyi Zoltánné (Pécs), Toldi Bernadett (Székesfehérvár), Tordai György (Tác), Tóth András (Lakitelek), Tóth Gábor (Budapest), Tóth Péter (Budapest), Tóth Sándor (Debrecen), Tóth Tibor (Budapest), Tömöry Ákos (Budapest), Töröcsik László (Budapest), Török Ferenc (Sukoró), Török László (Pilisborosjenő), Trautmann Tamás (Budapest), Trombitás Péter (Budapest), Túri István (Siófok), Turtsányi Johanna (Piliscsaba), Tutkovics Eszter (Kisvárd), Ududné Szabó Anikó (Gödöllő), Uhrin Csaba (Békéscsaba), Unger Zoltánné (Jánossomorja), Urbán Anna (Szigetszentmiklós), Vadász Csaba (Kunadacs), Vadnay Réka Ágnes (Ostoros), Vámosi Péter (Gödöllő), Váradiné Tarjányi Judit (Tiszakécske), Várady Csaba (Budapest), Varga Alexandra (Budapest), Varga Árpád (Budapest), Varga Eszter (Kecel), Varga Gábor (Tolna), Varga Lászlóné (Pogány), Varga Lászlóné (Érd), Varga János (Bakonypölöske), Vargáné Bakodi Emese Zsanett (Szeged), Várkonyi Vera (Budapest), Városmajori Óvodák (Budapest), Vaskó Attila (Gönc), Vásony Mihály (Budapest), Vasvari Zsombor (Budapest), Vékei Béláné (Sajóvámos), Veres Pálné (Vecsés), Vezér Ferenc Márton (Gyál), Vikor György (Orosháza), Visky Károlyné (Budapest), Visnyei Orsolya (Budapest), Vogel Éva (Budapest), Votin Veronika (Budapest), Völgyi Sándor (Pécs), Wagner Viktória (Budapest), Weninger Tibor (Budakalász), Werli-Gyenge Szilvia (Kistarcsa), Werner Ákos (Vác), Wiesner Edina (Budapest), Wirker Károly (Budapest), Witetschka Katharina (Wiener Neustadt), Wortmann Györgyné (Biatorbágy), XXII. Ker. Egyesített Óvoda Ficánka Tagóvoda (Budapest), Z. Szabó Lászlóné (Budapest), Zamárdi Napköziotthonos Óvoda (Zamárdi), Zelenyánszki Anna (Budapest), Zelkóné Rozsnyai Erzsébet (Remeteszőlős), Zentai Magda (Budapest), Zobay Ferenc Béla (Miskolc), Zséder Péter (Torony), Zsiros Sándor (Tiszalök)